

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-93-02

Druk nr 543
Warszawa, 4 czerwca 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

Projekt

USTAWA

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

z dnia

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa:

- 1) zasady zawierania i wykonywania umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego,
- 2) sposób kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń, o których mowa w pkt 1, oraz konsekwencje niespełnienia tego obowiązku,
- 3) podstawowe zasady, jakim powinny odpowiadać inne, niż określone w pkt 1, umowy ubezpieczeń obowiązkowych,
- 4) zadania i zasady działania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Art. 2.

Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) biuro narodowe - organizację zakładów ubezpieczeń na terytorium danego państwa, które prowadzą działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- 2) budynek wchodzący w skład gospodarstwa rolnego - obiekt budowlany o powierzchni powyżej 20 m² określony w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 100, poz. 1085, Nr 110, poz. 1190, Nr 115, poz. 1229, Nr 129, poz. 1439 i Nr 154, poz. 1800), będący w posiadaniu rolnika,
- 3) ustawa – Prawo o ruchu drogowym - ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 126, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106,

poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253),

- 4) centralna ewidencja pojazdów - centralna ewidencja pojazdów określona w art. 80a-80e ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
- 5) gospodarstwo rolne - obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 6) organ nadzoru - Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych określona w ustawie z dnia ..... 2002 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr ..., poz. ...),
- 7) organ odszkodowawczy - organ odpowiedzialny za zaspokajanie roszczeń poszkodowanych z tytułu umów ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1, wynikających ze zdarzeń, które zaistniały na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż miejsce zamieszkania poszkodowanego oraz na terytorium państw trzecich, i powstałych w związku z ruchem pojazdów mechanicznych ubezpieczonych i zarejestrowanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej,
- 8) ośrodek informacji - ośrodek gromadzący informacje o umowach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz informacje o reprezentantach do spraw roszczeń ustanowionych przez zakłady ubezpieczeń,
- 9) państwo trzecie - państwo niebędące państwem członkowskim Unii Europejskiej, którego biuro narodowe jest Członkiem Systemu Zielonej Karty,
- 10) pojazd mechaniczny:
  - a) pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, motorower i przyczepa określone w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
  - b) pojazd wolnobieżny w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym, z wyłączeniem pojazdów wolnobieżnych będących w posiadaniu rolników posiadających gospodarstwo rolne i użytkowanych w związku z posiadaniem tego gospodarstwa,
- 11) pojazd historyczny:
  - a) pojazd zabytkowy w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
  - b) pojazd wpisany do księgi inwentarza muzealiów zgodnie z przepisami dotyczącymi ewidencjonowania dóbr kultury w muzeach,
  - c) pojazd mający co najmniej 40 lat,
  - d) pojazd mający co najmniej 25 lat i uznany przez uprawnionego rzeczoznawcę samochodowego za pojazd unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji,
- 12) rolnik - osobę fizyczną, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne,

- 13) trzęsienie ziemi - naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich serię) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera),
- 14) ubezpieczenie graniczne - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obejmujące okres 30 dni od dnia przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej, którego umowa jest zawierana z zakładem ubezpieczeń na granicy Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku, gdy posiadacz pojazdu mechanicznego zarejestrowanego za granicą, wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie posiada ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- 15) Wielostronne Porozumienie Gwarancyjne - umowę pomiędzy biurami narodowymi, dotyczącą zaspokajania roszczeń wynikających z międzynarodowego ruchu pojazdów mechanicznych,
- 16) Sygnatariusz Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego - biuro narodowe będące stroną Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego,
- 17) Zielona Karta - międzynarodowy certyfikat ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, wystawiony w imieniu biura narodowego.

Art. 3.

1. Ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej podmiotu lub ubezpieczenie mienia, jeżeli ustawa lub ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską umowa międzynarodowa nakłada obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia.

2. Jeżeli ryzyko objęte obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, w rozumieniu przepisów ustawy, jest umiejscowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej, do tego ubezpieczenia stosuje się przepisy ustawy.

Art. 4.

Ubezpieczeniami obowiązkowymi są:

- 1) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zwane dalej „ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych”,
- 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, zwane dalej „ubezpieczeniem OC rolników”,
- 3) ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, zwane dalej „ubezpieczeniem budynków rolniczych”,
- 4) ubezpieczenia wynikające z przepisów odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, nakładających na określone podmioty obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia.

Art. 5.

1. Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia obowiązkowego z wybranym zakładem ubezpieczeń, wykonującym działalność ubezpieczeniową w zakresie tego ubezpieczenia.
2. Zakład ubezpieczeń posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe nie może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego.
3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, rodzaj i zakres dokumentu potwierdzającego spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, uwzględniając w szczególności rodzaj ubezpieczenia obowiązkowego.

Art. 6.

Umowę ubezpieczenia obowiązkowego zawartą z naruszeniem przepisów ustawy oraz odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych wprowadzających obowiązek ubezpieczenia, uważa się za zawartą zgodnie z tymi przepisami, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 1.

Art. 7.

Umowa ubezpieczenia obowiązkowego określa sumę gwarancyjną lub sumę ubezpieczenia stanowiącą górną granicę odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Art. 8.

1. Taryfy oraz wysokość składek ubezpieczeniowych za ubezpieczenia obowiązkowe ustala zakład ubezpieczeń.
2. Zakład ubezpieczeń przedstawia organowi nadzoru informacje o taryfach składek ubezpieczeniowych za ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, i podstawach ich ustalania.
3. Informacja, o której mowa w ust. 2, powinna zawierać w szczególności analizę szkodowości oraz kosztów obsługi ubezpieczenia uzasadniającą wprowadzenie każdorazowej zmiany w taryfie.

Art. 9.

1. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków.
2. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje również szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie lub w umowie międzynarodowej.

Art. 10.

1. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej uważa się za spełniony, jeżeli umowa została zawarta zgodnie z przepisami ustawy albo odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych wprowadzających obowiązek ubezpieczenia, z sumą gwarancyjną nie niższą niż minimalna suma gwarancyjna ustalona dla danego ubezpieczenia.
2. Ustalenia spełnienia lub nieistnienia obowiązku ubezpieczenia można dochodzić przed sądem powszechnym.

Art. 11.

Obowiązkowymi ubezpieczeniami, o których mowa w art. 4 pkt 4, jest objęta odpowiedzialność cywilna podmiotów objętych ubezpieczeniem, za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, wykonywaniu zawodu albo prowadzeniu działalności lub będące następstwem wad produktu, określona w ustawie wprowadzającej dany obowiązek lub umowie międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

Art. 12.

1. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń trwa przez okres wskazany w umowie i kończy się z upływem ostatniego dnia tego okresu, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie.
2. W przypadku opłacania składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie przez ubezpieczonego lub ubezpieczającego raty składki w terminie oznaczonym przez zakład ubezpieczeń, nie powoduje ustania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Art. 13.

1. Zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu, o którym mowa w art. 14, zawartej z nią ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. W obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie.
3. W obowiązkowych ubezpieczeniach mienia odszkodowanie wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak od sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie.

Art. 14.

Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie zakład ubezpieczeń informuje o tym ubezpieczonego i przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania oraz informuje ubezpieczonego, poszkodowanego oraz uprawnionego lub osobę zgłaszającą roszczenie, jakie dokumenty są niezbędne do ustalenia odszkodowania.

Art. 15.

1. Zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.
2. W przypadku, gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania, okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, zakład ubezpieczeń informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem w terminie, o którym mowa w ust. 1 bądź ust. 2, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania, jak również na przyczyny, dla których odmówił wiarygodności okolicznościom dowodowym podniesionym przez osobę zgłaszającą roszczenie. Pismo zakładu ubezpieczeń powinno zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
4. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1 bądź ust. 2, zakład ubezpieczeń nie ustali ważności umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, osoby odpowiedzialnej za szkodę, właściwym do wypłaty odszkodowania jest Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, na zasadach określonych w rozdziale 7, w terminie 3 miesięcy od dnia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1. W przypadku ustalenia przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny dochodzi od tego zakładu ubezpieczeń zwrotu wypłaconego odszkodowania.
5. Zakład ubezpieczeń ma obowiązek udostępnić poszkodowanemu lub uprawnionemu informacje i dokumenty, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i wysokość odszkodowania.

Art. 16.

1. W granicach sumy gwarancyjnej ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej lub w granicach sumy ubezpieczenia obowiązkowego ubezpieczenia mienia zakład ubezpieczeń jest obowiązany zwrócić ubezpieczającemu, uzasadnione okolicznościami zdarzenia, koszty poniesione w celu zapobieżenia zwiększeniu szkody.
2. W granicach sumy gwarancyjnej ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń jest obowiązany zwrócić ubezpieczającemu niezbędne koszty obrony w postępowaniu karnym i kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu cywilnym podjętych na polecenie lub za zgodą zakładu ubezpieczeń.

Art. 17.

1. W razie zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem obowiązkowym, o którym mowa w art. 4 pkt 1- 3, osoba uczestnicząca w nim, z uwzględnieniem ust. 2, jest obowiązana do:

- 1) przedsięwzięcia wszystkich środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zdarzenia, starania się o złagodzenie skutków zdarzenia oraz zapewnienia pomocy lekarskiej osobom poszkodowanym, jak również w miarę możliwości zabezpieczenia mienia osób poszkodowanych,
  - 2) zapobieżenia, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody,
  - 3) niezwłocznego powiadomienia Policji o zdarzeniu, a w szczególności o wypadku z ofiarami w ludziach, o wypadku powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo, w szczególności przestępstwo drogowe lub zagrożające bezpieczeństwu uczestnikom ruchu drogowego.
2. W razie zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem obowiązkowym, o którym mowa w art. 4 pkt 1-3, uczestnicząca w nim osoba objęta tym ubezpieczeniem jest ponadto obowiązana do:
- 1) udzielenia pozostałym uczestnikom zdarzenia niezbędnych informacji koniecznych do identyfikacji zakładu ubezpieczeń, łącznie z podaniem danych dotyczących zawartej umowy ubezpieczenia,
  - 2) niezwłocznego powiadomienia o zdarzeniu zakładu ubezpieczeń, udzielając mu niezbędnych wyjaśnień i przekazując posiadane informacje.
3. Osoba, której odpowiedzialność jest objęta ubezpieczeniem obowiązkowym, a także osoba występująca z roszczeniem, powinny przedstawić zakładowi ubezpieczeń, Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu lub Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych posiadane dowody dotyczące zdarzenia i szkody oraz ułatwić im ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkód, jak również udzielić pomocy w dochodzeniu przez zakład ubezpieczeń, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny lub Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych roszczeń przeciwko sprawcy szkody.

Art. 18.

Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej lub osoba występująca z roszczeniem, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, nie dopełniły obowiązków wymienionych w art. 17, a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu ich odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, zakład ubezpieczeń może dochodzić od tych osób zwrotu części wypłaconego uprawnionemu odszkodowania lub ograniczyć wypłacane tym osobom odszkodowanie. Ciężar udowodnienia faktów, uzasadniających zwrot zakładowi ubezpieczeń części odszkodowania lub ograniczenia odszkodowania, spoczywa na zakładzie ubezpieczeń.

Art. 19.

1. Zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1-3, są składane przez strony tej umowy, powinny być sporządzane na piśmie i doręczane za potwierdzeniem odbioru lub przesyłane listem poleconym.
2. Jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego, rolnik lub posiadacz budynku zmienił adres bądź siedzibę i nie zawiadomił o tym zakładu ubezpieczeń, zawiadomienia lub oświadczenia, skierowane przez zakład ubezpieczeń listem poleconym, na ostatni adres bądź siedzibę posiadacza pojazdu mechanicznego, rolnika lub posiadacza budynku, wywierają skutki prawne od chwili, w której doszłyby do niego, gdyby nie zmienił adresu bądź siedziby.

Art. 20.

1. Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. O zgłoszonym roszczeniu zakład ubezpieczeń powiadamia ubezpieczonego.
2. Poszkodowany może dochodzić roszczeń bezpośrednio od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w przypadkach, o których mowa w art. 98 ust. 1 i 2.
3. Poszkodowany może dochodzić roszczeń bezpośrednio od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w przypadkach, o których mowa w art. 121 pkt 1, 2 i 5.

Art. 21.

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby osoby poszkodowanej lub uprawnionej do odszkodowania.
2. W postępowaniu sądowym o naprawienie szkody objętej ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej jest niezbędne przywołanie zakładu ubezpieczeń. Zasadę tę stosuje się do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Art. 22.

1. Zaspokojenie lub uznanie przez osobę objętą ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, roszczenia o naprawienie wyrządzonej przez nią szkody, nie ma skutków prawnych względem zakładu ubezpieczeń lub Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, które nie wyraziły na to uprzednio zgody.
2. Uznanie roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez osobę, o której mowa w art. 98 ust. 1 pkt 2, nie ma skutków prawnych względem Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, który nie wyraził na to uprzednio zgody.

Art. 23.

1. Do umów ubezpieczenia obowiązkowego, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.
2. W odniesieniu do umów ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 4, szczegółowy zakres ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną określają odrębne przepisy.
3. Zasady kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 4, oraz konsekwencje jego niespełnienia określają odrębne ustawy lub umowy międzynarodowe wprowadzające obowiązek ubezpieczenia.

Rozdział 2

Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych

Art. 24.

1. Posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu.
2. Przepisy dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych stosuje się także do posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, przed jego rejestracją, jak również do posiadacza lub kierującego pojazdem zarejestrowanym za granicą, niedopuszczonym do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do posiadacza lub kierującego pojazdem historycznego, od chwili wprowadzenia tych pojazdów do ruchu.

Art. 25.

1. Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje zdarzenia powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje również zdarzenia powstałe na terytoriach innych państw, których biura narodowe są Sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego.

Art. 26.

Umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawiera się na okres 12 miesięcy, z zastrzeżeniem art. 27.

Art. 27.

1. Umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych na czas krótszy niż 12 miesięcy, zwaną dalej „umową ubezpieczenia krótkoterminowego”, można zawrzeć, jeżeli pojazd mechaniczny jest:
  - 1) zarejestrowany na stałe, w przypadkach określonych w ust. 2,
  - 2) zarejestrowany czasowo,
  - 3) zarejestrowany za granicą,
  - 4) pojazdem wolnobieżnym określonym w art. 2 pkt 10 lit. b),
  - 5) pojazdem historycznym.
2. Umowę ubezpieczenia krótkoterminowego na czas nie krótszy niż 30 dni, w odniesieniu do pojazdów mechanicznych zarejestrowanych na stałe, może zawrzeć podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na pośredniczeniu w kupnie i sprzedaży pojazdów mechanicznych w zakresie pojazdów przeznaczonych do kupna lub sprzedaży lub polegającą na kupnie i sprzedaży pojazdów mechanicznych.
3. Umowę ubezpieczenia krótkoterminowego, w odniesieniu do pojazdów mechanicznych zarejestrowanych czasowo, zawiera się na czas nie krótszy niż okres tej rejestracji, określony

w decyzji starosty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania właściciela pojazdu mechanicznego, nie krótszy jednak niż 30 dni.

4. Umowę ubezpieczenia krótkoterminowego, w odniesieniu do pojazdów wolnobieżnych określonych w art. 2 pkt 10 lit. b), można zawrzeć na czas nie krótszy niż 3 miesiące.

5. Umowę ubezpieczenia krótkoterminowego, w odniesieniu do pojazdów historycznych, można zawrzeć na czas nie krótszy niż 30 dni.

6. Umowę ubezpieczenia granicznego, w odniesieniu do pojazdów mechanicznych zarejestrowanych za granicą, w przypadku określonym w art. 29 ust. 1 pkt 3 zawiera się na okres 30 dni.

Art. 28.

1. Jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zawarcie następnej umowy nie następuje, pomimo braku powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych albo
- 2) w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, ogłoszenia lub zarządzenia likwidacji zakładu ubezpieczeń albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego, w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń kończy się z upływem okresu 12 miesięcy, z uwzględnieniem art. 33.

Art. 29.

1. Posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych:

- 1) najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu mechanicznego, z wyjątkiem pojazdów historycznych,
- 2) przed wprowadzeniem do ruchu pojazdów, o których mowa w art. 2 pkt 10 lit. b), oraz pojazdów historycznych,
- 3) przed przekroczeniem granicy, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym wprowadzanym do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie posiada ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- 4) przed wprowadzeniem do ruchu pojazdów, o których mowa w art. 2 pkt 10 lit. a), które nie zostały zarejestrowane,
- 5) przed wprowadzeniem do ruchu pojazdów, o których mowa w art. 2 pkt 10 lit. b), oraz pojazdów historycznych, które nie zostały dopuszczone do ruchu,

- 6) przed wprowadzeniem do ruchu pojazdów zarejestrowanych za granicą, niedopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) najpóźniej w dniu ustania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w przypadku określonym w art. 28 ust. 3,
- 8) najpóźniej w dniu rozwiązania się dotychczasowej umowy w przypadkach określonych w art. 31 ust. 1 i 4.

2. Jeżeli umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest zawierana przed rejestracją pojazdu, o którym mowa w art. 2 pkt 10 lit. a), posiadacz pojazdu mechanicznego, na żądanie zakładu ubezpieczeń, jest obowiązany przedstawić zaświadczenie o pozytywnym wyniku badania technicznego tego pojazdu lub wyciąg ze świadectwa homologacji albo odpis decyzji zwalniającej z konieczności uzyskania homologacji na dany pojazd mechaniczny.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2, pojazd mechaniczny, w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, nie został zarejestrowany, każda ze stron może odstąpić od umowy, powiadamiając o tym na piśmie drugą stronę umowy.

Art. 30.

1. Z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zakład ubezpieczeń uiszcza opłatę ewidencyjną w wysokości równowartości w złotych 1,0 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów obowiązującej w dniu zawarcia umowy.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi przychód środka specjalnego utworzonego na podstawie odrębnych przepisów, będącego w dyspozycji ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Art. 31.

1. W razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia nabycia pojazdu mechanicznego. W przypadku wypowiedzenia umowy, rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu nabycia pojazdu mechanicznego.

2. W razie nie wypowiedzenia przez nabywcę pojazdu umowy ubezpieczenia w terminie określonym w ust.1, zakład ubezpieczeń dokonuje ponownej kalkulacji należnej składki z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, poczynając od dnia zbycia pojazdu, z uwzględnieniem zniżek przysługujących nabywcy oraz wyżek go obciążających, w ramach obowiązującej taryfy składek.

3. W razie nabycia pojazdu mechanicznego zarejestrowanego, którego zbywca wbrew obowiązkowi nie zawarł umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, nabywca jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w dniu nabycia pojazdu mechanicznego.

4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przez posiadacza pojazdu mechanicznego niebędącego właścicielem tego pojazdu, prawa i obowiązki tego posiadacza, wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia przechodzą na właściciela pojazdu mechanicznego z chwilą, gdy posiadacz utracił posiadanie tego pojazdu

na rzecz właściciela. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że właściciel pojazdu mechanicznego wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia przejścia posiadania pojazdu na rzecz właściciela. W razie wypowiedzenia umowy, rozwiązuje się ona z upływem 30 dni od dnia przejścia posiadania pojazdu mechanicznego na rzecz właściciela.

5. W razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 4, posiadacz pojazdu mechanicznego wypowiadający umowę jest obowiązany do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych najpóźniej w ostatnim dniu przed rozwiązaniem się umowy wypowiedzianej.

Art. 32.

1. Zbywca pojazdu mechanicznego jest obowiązany do przekazania nabywcy dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz do powiadomienia zakładu ubezpieczeń, w terminie 30 dni od dnia zbycia pojazdu mechanicznego, o fakcie zbycia tego pojazdu i o danych osobowych nabywcy.

2. Skutki wyrządzenia szkody po dniu zbycia pojazdu mechanicznego nie obciążają zbywcy tego pojazdu.

3. Zbywca pojazdu mechanicznego ponosi wraz z nabywcą odpowiedzialność solidarną wobec zakładu ubezpieczeń za zapłatę składki ubezpieczeniowej należnej zakładowi ubezpieczeń za okres do dnia powiadomienia zakładu ubezpieczeń o okolicznościach, o których mowa w ust. 1.

4. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się do posiadacza pojazdu mechanicznego, o którym mowa w art. 31 ust. 4.

Art. 33.

Umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych ulega rozwiązaniu:

- 1) z upływem okresu, na który została zawarta,
- 2) z chwilą wyrejestrowania pojazdu mechanicznego,
- 3) z dniem odstąpienia od umowy w przypadku określonym w art. 29 ust. 3,
- 4) w przypadkach określonych w art. 31 ust. 1 i 4,
- 5) z chwilą udokumentowania trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu mechanicznego w okolicznościach niepowodujących zmiany posiadacza, z uwzględnieniem art. 79 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
- 6) z upływem 3 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, z uwzględnieniem art. 207 i 208 ustawy z dnia ..... o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej”.

Art. 34.

1. Z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za

wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

2. Za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu mechanicznego uważa się również szkodę powstałą:

- 1) przy wsiadaniu do pojazdu mechanicznego i wysiadaniu z niego,
- 2) bezpośrednio przy załadowaniu i rozładowaniu pojazdu mechanicznego,
- 3) podczas zatrzymania, postoju lub garażowania.

Art. 35.

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która, kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Art. 36.

1. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż równowartość w złotych:

- 1) w przypadku szkód na osobie – 350 000 euro na każdego poszkodowanego,
- 2) w przypadku szkód w mieniu – 200 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych
- ustalana przy zastosowaniu kursu średniego Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów obowiązującej w dniu wyrządzenia szkody.

2. Za szkody spowodowane w państwach, o których mowa w art. 25 ust. 2, zakład ubezpieczeń odpowiada do wysokości sumy gwarancyjnej określonej przepisami tego państwa, nie niższej jednak niż suma określona w ust. 1.

Art. 37.

1. Jeżeli szkoda zostaje wyrządzona ruchem zespołu pojazdów mechanicznych, ubezpieczeniem OC posiadacza pojazdu mechanicznego ciągnącego jest objęta szkoda spowodowana przyczepą, która:

- 1) jest złączona z pojazdem silnikowym bądź
- 2) odłączyła się od pojazdu silnikowego ciągnącego i jeszcze się toczyła.

2. Ubezpieczeniem OC posiadacza przyczepy są objęte szkody spowodowane przyczepą, która:

- 1) nie jest złączona z pojazdem silnikowym ciągnącym bądź
- 2) odłączyła się od pojazdu silnikowego ciągnącego i przestała się już toczyć.

3. Przepis ust. 1 stosuje się również w razie złączenia pojazdów mechanicznych w celu holowania.

Art. 38.

Zakład ubezpieczeń nie odpowiada za szkody:

- 1) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzone przez kierującego posiadaczowi pojazdu mechanicznego; dotyczy to również sytuacji, w której posiadacz pojazdu mechanicznego, którym szkoda została wyrządzona, jest posiadaczem lub współposiadaczem pojazdu mechanicznego, w którym szkoda została wyrządzona,
- 2) wynikłe w przewożonych za opłatą ładunkach, przesyłkach lub bagażu, chyba że odpowiedzialność za powstałą szkodę ponosi posiadacz innego pojazdu mechanicznego niż pojazd przewożący te przedmioty,
- 3) polegające na utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i podobnych,
- 4) polegające na zanieczyszczeniu lub skażeniu środowiska.

Art. 39.

1. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zakład ubezpieczeń wskazał późniejszy termin płatności składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy.

3. Termin rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń inny niż określony w ust. 1 i 2 można określić w umowie ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych wtedy, gdy umowę zawiera się:

- 1) na okres krótszy niż 12 miesięcy w przypadkach określonych w art. 27 ust. 1,
- 2) przed zarejestrowaniem pojazdu mechanicznego, o którym mowa art. 2 pkt 10 lit. a), oraz pojazdu historycznego,
- 3) na okres kolejnych 12 miesięcy przed rozpoczęciem tego okresu.

Art. 40.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń, wynikająca z umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, ustaje z chwilą rozwiązania umowy w przypadkach określonych w art. 33.

Art. 41.

1. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku:

- 1) wyrejestrowania pojazdu mechanicznego lub udokumentowania trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu mechanicznego w okolicznościach nie powodujących zmiany posiadacza, z uwzględnieniem art. 79 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym,

- 2) odstąpienia od umowy w przypadku określonym w art. 29 ust. 3,
  - 3) rozwiązania się umowy w przypadku określonym w art. 31 ust. 1,
  - 4) utraty posiadania pojazdu mechanicznego przez posiadacza, o którym mowa w art. 31 ust. 4.
2. Zwrot składki, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje, jeżeli szkoda, za którą zakład ubezpieczeń wypłacił lub jest zobowiązany wypłacić odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, nastąpiła w okresie poprzedzającym rozwiązanie umowy w przypadkach określonych w art. 33 pkt 2-5.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w stosunku do zbywcy pojazdu mechanicznego, jeżeli szkoda została wyrządzona po dniu zbycia tego pojazdu.
4. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia w przypadkach określonych w art. 31 ust. 1 i 4, następuje po przedstawieniu kopii lub odpisu dokumentu ubezpieczenia zbywcy pojazdu mechanicznego lub ubezpieczonego, o którym mowa w art. 31 ust. 4.

Art. 42.

1. Zwrot składki, o którym mowa w art. 41 ust. 1, przysługuje za każdy pełny miesiąc nie wykorzystanego okresu ubezpieczenia.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na okres 12 miesięcy, wysokość miesięcznej składki podlegającej zwrotowi stanowi 1/12 składki należnej za dwunastomiesięczny okres ubezpieczenia.

Art. 43.

Zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący:

- 1) wyrządził szkodę umyślnie lub w stanie po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa,
- 3) nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa,
- 4) zbiegł z miejsca zdarzenia.

Rozdział 3

Ubezpieczenie OC rolników

Art. 44.

Rolnik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego.

Art. 45.

Umowę ubezpieczenia OC rolników zawiera się na okres 12 miesięcy.

Art. 46.

1. Jeżeli rolnik nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC rolników została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zawarcie następnej umowy nie następuje pomimo braku powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) nie została opłacona określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników albo
- 2) w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, ogłoszenia lub zarządzenia likwidacji zakładu ubezpieczeń albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń kończy się z upływem 12 miesięcy, z uwzględnieniem art. 49.

Art. 47.

1. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników powstaje w dniu objęcia w posiadanie gospodarstwa rolnego.

2. Jeżeli po zawarciu przez rolnika umowy ubezpieczenia OC rolników posiadanie gospodarstwa rolnego przeszło na inną osobę, prawa i obowiązki rolnika wynikające z umowy ubezpieczenia OC rolników przechodzą na tę osobę. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z upływem 12 miesięcy, na które została zawarta, chyba że osoba obejmująca gospodarstwo rolne w posiadanie wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie. W przypadku wypowiedzenia umowy rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku oddania przez rolnika w posiadanie części gospodarstwa rolnego stanowiącej odrębne gospodarstwo rolne. W takim przypadku do osoby obejmującej w posiadanie tę część gospodarstwa rolnego stosuje się przepis ust. 1.

4. W razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC rolników w przypadku, o którym mowa w ust. 2, rolnik wypowiadający umowę jest obowiązany do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia OC rolników najpóźniej w ostatnim dniu przed rozwiązaniem się umowy wypowiedzianej.

Art. 48.

1. Obowiązek niezwłocznego zawiadomienia zakładu ubezpieczeń o zmianie w posiadaniu gospodarstwa rolnego spoczywa na rolniku dotychczas posiadającym gospodarstwo rolne. W przypadku, gdy zmiana w posiadaniu gospodarstwa rolnego nastąpiła wskutek śmierci tego

rolnika, obowiązek zawiadomienia zakładu ubezpieczeń spoczywa na osobie obejmującej gospodarstwo rolne w posiadanie.

2. Rolnik dotychczas posiadający gospodarstwo rolne i jego następca obejmujący gospodarstwo rolne w posiadanie, ponoszą odpowiedzialność solidarną wobec zakładu ubezpieczeń za zapłatę składki ubezpieczeniowej, należnej zakładowi ubezpieczeń, za czas do końca miesiąca, w którym zawiadomiono zakład ubezpieczeń o zmianie w stanie posiadania gospodarstwa rolnego.

Art. 49.

Umowa ubezpieczenia OC rolników ulega rozwiązaniu:

- 1) z upływem 12 miesięcy, na które została zawarta,
- 2) z chwilą, kiedy użytki i grunty określone w art. 2 pkt 5, tracą charakter gospodarstwa rolnego,
- 3) z dniem zwolnienia rolnika od uiszczania podatku rolnego na skutek zaprzestania przez niego produkcji rolnej lub z dniem zmiany stanu prawnego lub faktycznego powodującego niepodleganie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z tytułu prowadzenia produkcji rolnej stanowiącej dział specjalny,
- 4) w przypadku, o którym mowa w art. 47 ust. 2,
- 5) z upływem 3 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, z uwzględnieniem art. 207 i 208 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Art. 50.

1. Z ubezpieczenia OC rolników przysługuje odszkodowanie, jeżeli rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w gospodarstwie rolnym rolnika są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również, jeżeli szkoda powstała w związku z ruchem pojazdów wolnobieżnych w rozumieniu przepisów prawa o ruchu drogowym, będących w posiadaniu rolników posiadających gospodarstwo rolne i użytkowanych w związku z posiadaniem tego gospodarstwa rolnego.

Art. 51.

Ubezpieczeniem OC rolników jest objęta odpowiedzialność cywilna rolnika oraz każdej osoby, która pracując w gospodarstwie rolnym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego.

Art. 52.

Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiedzialnej, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż równowartość w złotych:

- 1) w przypadku szkód na osobie – 350 000 euro na każdego poszkodowanego,

- 2) w przypadku szkód w mieniu – 200 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych
- ustalana przy zastosowaniu kursu średniego Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów obowiązującej w dniu wyrządzenia szkody.

Art. 53.

Zakład ubezpieczeń nie odpowiada za szkody:

- 1) w mieniu, wyrządzone rolnikowi przez osoby pracujące w jego gospodarstwie rolnym lub pozostające z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym albo osobom pozostającym z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub pracującym w jego gospodarstwie rolnym,
- 2) spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych nie pochodzących od zwierząt,
- 3) w mieniu, spowodowane wadą towarów dostarczonych przez osobę objętą ubezpieczeniem albo wykonywaniem usług; jeżeli wskutek tych wad nastąpiła szkoda na osobie, zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności tylko wtedy, gdy osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała o tych wadach,
- 4) powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub zaginięcia rzeczy wypożyczonych lub przyjętych przez osobę objętą ubezpieczeniem OC rolników do użytkowania, przechowania lub naprawy,
- 5) polegające na utracie gotówki, biżuterii, dzieł sztuki, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i innych,
- 6) polegające na zanieczyszczeniu lub skażeniu środowiska,
- 7) wynikłe z kar pieniężnych, grzywien sądowych i administracyjnych, a także kar lub grzywien związanych z należnościami wobec budżetu państwa.

Art. 54.

1. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zakład ubezpieczeń wskazał późniejszy termin płatności składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy.
3. Termin rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń inny niż wskazany w ust. 1 i 2, można określić w umowie wtedy, gdy umowę zawiera się:
  - 1) przed objęciem w posiadanie gospodarstwa rolnego,
  - 2) na okres kolejnych 12 miesięcy przed rozpoczęciem tego okresu.

Art. 55.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń wynikająca z umowy ubezpieczenia OC rolników ustaje z chwilą rozwiązania umowy w przypadkach określonych w art. 49.

Art. 56.

1. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku:

- 1) zwolnienia rolnika od uiszczania podatku rolnego na skutek zaprzestania przez niego produkcji rolnej lub z dniem zmiany stanu prawnego lub faktycznego powodującego niepodleganie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z tytułu prowadzenia produkcji rolnej stanowiącej dział specjalny,
- 2) utraty przez użytki i grunty określone w art. 2 pkt 5, charakteru gospodarstwa rolnego,
- 3) rozwiązania się umowy w przypadku określonym w art. 47 ust. 2.

2. Zwrot składki, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje, jeżeli szkoda, za którą zakład ubezpieczeń wypłacił lub jest obowiązany wypłacić odszkodowanie nastąpiła w okresie poprzedzającym rozwiązanie umowy w przypadkach określonych w art. 49 pkt 2-4.

3. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 47 ust. 2, następuje po przedstawieniu kopii lub odpisu dokumentu ubezpieczenia dotychczasowego posiadacza gospodarstwa rolnego.

Art. 57.

1. Zwrot składki, o którym mowa w art. 56 ust. 1, przysługuje za każdy pełny miesiąc nie wykorzystanego okresu ubezpieczenia.

2. Wysokość miesięcznej składki podlegającej zwrotowi stanowi 1/12 składki należnej za dwunastomiesięczny okres ubezpieczenia.

Art. 58.

Zakładowi ubezpieczeń przysługuje uprawnienie do dochodzenia od sprawcy szkody zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC rolników odszkodowania, jeżeli wyrządził on szkodę umyślnie lub po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

Rozdział 4

Ubezpieczenie budynków rolniczych

Art. 59.

Rolnik jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego, zwanego dalej „budynkiem rolniczym”, od ognia i innych zdarzeń losowych.

Art. 60.

Obowiązek ubezpieczenia budynku rolniczego powstaje z dniem pokrycia budynku dachem.

Art. 61.

Umowę ubezpieczenia budynków rolniczych zawiera się na okres 12 miesięcy.

Art. 62.

1. Jeżeli rolnik posiadający budynki rolnicze nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia budynków rolniczych, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zawarcie następnej umowy nie następuje, pomimo braku powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych albo
- 2) w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, ogłoszenia lub zarządzenia likwidacji zakładu ubezpieczeń albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego, w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń kończy się z upływem 12 miesięcy, z uwzględnieniem art. 65.

Art. 63.

1. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia budynków rolniczych posiadanie gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodzi te budynki, przeszło na inną osobę, prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia budynków rolniczych przechodzą na tę osobę. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z upływem 12 miesięcy, na które została zawarta, chyba że osoba obejmująca gospodarstwo rolne w posiadanie wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie. W przypadku wypowiedzenia umowy rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

2. Obejmujący w posiadanie gospodarstwo rolne, w którym budynki rolnicze nie są ubezpieczone, jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia budynków rolniczych najpóźniej w dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

3. W razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia budynków rolniczych w przypadku, o którym mowa w ust. 1, posiadacz budynków rolniczych wypowiadający umowę jest obowiązany do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia budynków rolniczych najpóźniej w ostatnim dniu przed rozwiązaniem się umowy wypowiedzianej.

Art. 64.

1. Obowiązek niezwłocznego zawiadomienia zakładu ubezpieczeń o zmianie w posiadaniu gospodarstwa rolnego spoczywa na rolniku dotychczas posiadającym gospodarstwo rolne.

2. Dotychczasowy posiadacz gospodarstwa rolnego i obejmujący gospodarstwo rolne w posiadanie ponoszą odpowiedzialność solidarną wobec zakładu ubezpieczeń za zapłatę

składki ubezpieczeniowej, należnej zakładowi ubezpieczeń za czas do końca miesiąca, w którym zawiadomiono zakład ubezpieczeń o zmianie w stanie posiadania gospodarstwa rolnego.

Art. 65.

Umowa ubezpieczenia budynków rolniczych ulega rozwiązaniu:

- 1) z upływem 12 miesięcy, na które została zawarta,
- 2) w przypadku określonym w art. 63 ust. 1,
- 3) z chwilą, kiedy użytki i grunty określone w art. 2 pkt 5, na których jest położony budynek rolniczy, tracą charakter gospodarstwa rolnego,
- 4) z upływem 3 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, z uwzględnieniem art. 207 i 208 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Art. 66.

Jeżeli w czasie trwania umowy ubezpieczenia budynków rolniczych budynek przestał spełniać warunki wymagane do objęcia go ubezpieczeniem, budynek ten zostaje wyłączony z ubezpieczenia, a suma ubezpieczenia zostaje obniżona o zadeklarowaną do ubezpieczenia wartość tego budynku.

Art. 67.

1. Z tytułu ubezpieczenia budynków rolniczych przysługuje odszkodowanie za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego.

2. Za szkody spowodowane przez:

- 1) ogień - uważa się szkody powstałe w wyniku działań ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
- 2) huragan - uważa się szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu,
- 3) powódź - uważa się szkody powstałe wskutek zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
- 4) podtopienie - uważa się szkody powstałe wskutek zalania terenów w wyniku deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
- 5) deszcz nawalny - uważa się szkody powstałe w wyniku opadów deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4,
- 6) grad - uważa się szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu,
- 7) opady śniegu - uważa się szkody powstałe w wyniku opadów śniegu przekraczających 85% wartości charakterystycznej (normowej) obciążenia śniegiem

gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się ubezpieczony budynek, określonej według obowiązującej normy polskiej „Obciążenie śniegiem”; warunkiem uznania szkody za spowodowaną opadami śniegu jest, aby przynajmniej jedna stacja meteorologiczna Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowana na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości charakterystycznej obciążenia śniegiem w promieniu 100 km od ubezpieczonego budynku, zmierzyła ciężar pokrywy śnieżnej przekraczający 85% wartości charakterystycznej (normowej) właściwej dla miejsca lokalizacji budynku,

- 8) piorun - uważa się szkody będące następstwem uderzenia pioruna,
- 9) eksplozję - uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników; warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż skutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagle wyrównanie ciśnień; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
- 10) obsunięcie się ziemi - uważa się szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez:
  - a) zapadanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie,
  - b) usuwanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach,
- 11) tąpnięcie - uważa się szkody powstałe wskutek wstrząsów podziemnych, spowodowanych pęknięciem skał, wywołanych naruszeniem równowagi sił w tych skałach,
- 12) lawinę - uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania ze zboczy górskich lub falistych: mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota,
- 13) upadek statku powietrznego - uważa się szkody powstałe wskutek katastrofy bądź przymusowego lądowania samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także spowodowane upadkiem ich części lub przewożonego ładunku.

3. Szkody, o których mowa w ust. 2 pkt 2-7, ustala się w oparciu o informacje uzyskane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W przypadku braku możliwości uzyskania odpowiednich informacji przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód świadczący o działaniu tych zjawisk.

Art. 68.

1. Wysokość szkody ustala się, z uwzględnieniem art. 69, na podstawie:

- 1) cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń; ustalenie wysokości szkody na podstawie tych cenników następuje w każdym przypadku niepodejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku,

- 2) kosztorysu wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia; jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody.
2. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany do corocznego aktualizowania cenników, o których mowa w ust. 1 pkt 1.
3. Zakład ubezpieczeń może zweryfikować zasadność wielkości i wartości robót ujętych w przedstawionym przez ubezpieczającego kosztorysie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. Kosztorys ten powinien zostać przedłożony przez ubezpieczającego najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody.
4. Zakład ubezpieczeń nie uwzględnia stopnia zużycia budynku przy szkodach drobnych, których wartość nie przekracza równowartości w złotych 100 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów obowiązującej w dniu ustalania odszkodowania.

Art. 69.

Wysokość szkody w budynkach rolniczych:

- 1) zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy,
- 2) zwiększa się w granicach sumy ubezpieczenia o udokumentowane koszty uprzątnięcia miejsca szkody w wysokości do 5% wartości szkody.

Art. 70.

1. Sumę ubezpieczenia, odrębnie dla każdego budynku rolniczego, ustala ubezpieczający z zakładem ubezpieczeń.
2. Suma ubezpieczenia budynku rolniczego może odpowiadać wartości:
  - 1) rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego,
  - 2) nowej - w odniesieniu do budynków nowych oraz takich, których stopień zużycia w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekracza 10%.
3. Suma ubezpieczenia może być ustalona na podstawie:
  - 1) cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń do szacowania wartości budynków,
  - 2) załączonego powykonawczego kosztorysu budowlanego, sporządzonego zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania wartości robót budowlanych obowiązującymi w budownictwie, przez osobę posiadającą uprawnienia w tym zakresie albo wyceny rzeczoznawcy; w tych przypadkach ustalenie sumy ubezpieczenia następuje na wniosek ubezpieczającego w razie ubezpieczenia budynku według wartości określonej w ust. 2 pkt 2.

4. Normy zużycia budynków rolniczych określa zakład ubezpieczeń stosownie do przepisów prawa budowlanego.

Art. 71.

1. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany do aktualizacji wartości budynków przyjętych do ubezpieczenia, nie częściej jednak niż w okresach rocznych, w przypadku gdy zmiany cen materiałów budowlanych i kosztów robocizny oraz innych materiałów spowodowały podwyższenie lub obniżenie wartości budynków co najmniej o 20%.

2. Zaktualizowana wartość budynku stanowi podstawę ustalenia nowej sumy ubezpieczenia zgodnie z art. 70.

Art. 72.

Nie są objęte ubezpieczeniem w gospodarstwach rolnych:

- 1) budynki, których stan techniczny osiągnął 100% normy zużycia,
- 2) budynki przeznaczone do rozbiórki na podstawie ostatecznych decyzji właściwych organów,
- 3) namioty i tunele foliowe.

Art. 73.

Zakład ubezpieczeń nie odpowiada za zaistniałe w budynkach rolniczych szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego lub przez osobę, za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność lub która pozostaje z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa przez osoby, o których mowa w pkt 1,
- 3) górnicze w rozumieniu przepisów prawa geologicznego i górniczego,
- 4) powstałe wskutek trzęsienia ziemi.

Art. 74.

1. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zakład ubezpieczeń wskazał późniejszy termin płatności składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy.

3. Termin rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń inny niż określony w ust. 1 i 2 można określić w umowie ubezpieczenia budynków rolniczych wtedy, gdy umowę zawiera się:

- 1) przed objęciem budynków rolniczych w posiadanie,
- 2) na okres kolejnych 12 miesięcy przed rozpoczęciem tego okresu.

Art. 75.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń wynikająca z umowy ubezpieczenia budynków rolniczych ustaje z chwilą rozwiązania umowy w przypadkach określonych w art. 65.

Art. 76.

1. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia przysługuje w przypadku:

- 1) utraty przez użytki i grunty określone w art. 2 pkt 5, na których jest położony budynek rolniczy, charakteru gospodarstwa rolnego,
- 2) rozwiązania się umowy w przypadku określonym w art. 63 ust.1.

2. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia w przypadku określonych w art. 63 ust. 1, następuje po przedstawieniu kopii lub odpisu dokumentu ubezpieczenia dotychczasowego posiadacza gospodarstwa rolnego.

Art. 77.

1. Zwrot składki, o którym mowa w art. 76 ust. 1, przysługuje za każdy pełny miesiąc nie wykorzystanego ubezpieczenia.

2. Wysokość miesięcznej składki podlegającej zwrotowi stanowi 1/12 składki należnej za dwunastomiesięczny okres ubezpieczenia.

Rozdział 5

Reprezentant do spraw roszczeń

Art. 78.

1. Zakład ubezpieczeń wykonujący działalność ubezpieczeniową w zakresie działu II grupy 10, określonej w załączniku do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, z wyjątkiem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika, ustanawia w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej reprezentanta do spraw roszczeń.

2. Reprezentant do spraw roszczeń może wykonywać czynności na rzecz jednego lub wielu zakładów ubezpieczeń.

Art. 79.

Zakład ubezpieczeń jest obowiązany do powiadomienia ośrodków informacyjnych wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej o nazwie i adresie reprezentanta do spraw roszczeń ustanowionego w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Art. 80.

Zadaniem reprezentanta do spraw roszczeń jest likwidacja szkód będących następstwem zdarzeń, które miały miejsce na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

innego niż państwo, w którym poszkodowany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub na terytorium państw trzecich.

Art. 81.

1. Reprezentantem do spraw roszczeń może być osoba prawna lub osoba fizyczna dająca rękojmię należytego wykonywania czynności likwidacyjnych i regulowania płatności odszkodowawczych, mająca siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym został ustanowiony.
2. Reprezentant do spraw roszczeń wykonuje swoje obowiązki na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 78 ust. 1.
3. Reprezentant do spraw roszczeń prowadzi postępowanie wyjaśniające w języku lub językach urzędowych państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym poszkodowany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Art. 82.

Reprezentant do spraw roszczeń podejmuje działanie na wniosek osoby poszkodowanej lub uprawnionej, a także reprezentowanego zakładu ubezpieczeń.

Art. 83.

1. Zakład ubezpieczeń lub jego reprezentant do spraw roszczeń są obowiązani, w terminie 3 miesięcy od dnia zgłoszenia przez poszkodowanego lub uprawnionego żądania odszkodowawczego, do udzielenia odpowiedzi na zgłoszone żądanie wraz z uzasadnieniem.
2. W przypadku gdy nie została ustalona odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń lub nie została określona wysokość odszkodowania, zakład ubezpieczeń lub jego reprezentant do spraw roszczeń są obowiązani do poinformowania o tym poszkodowanego lub uprawnionego w terminie, o którym mowa w ust. 1.
3. W przypadku niedopełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, organ nadzoru stosuje wobec zakładu ubezpieczeń środki nadzorcze określone w ustawie o działalności ubezpieczeniowej.

Rozdział 6

Kontrola spełnienia obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolników i budynków rolniczych oraz opłaty za niespełnienie tego obowiązku

Art. 84.

1. Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1-3, podlega kontroli wykonywanej przez organy do tego obowiązane lub uprawnione.
2. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych:

- 1) są obowiązane:
    - a) Policja,
    - b) organy celne,
    - c) Straż Graniczna,
    - d) organy właściwe w sprawach rejestracji pojazdów,
  - 2) są uprawnione:
    - a) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny,
    - b) inne organy uprawnione do kontroli ruchu drogowego.
3. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników:
- 1) jest obowiązany starosta właściwy ze względu na położenie gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika,
  - 2) są uprawnione:
    - a) zarząd gminy właściwej ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika,
    - b) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.
4. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia budynków rolniczych:
- 1) jest obowiązany starosta właściwy ze względu na położenie gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika,
  - 2) jest uprawniony zarząd gminy właściwej ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego lub miejsce zamieszkania rolnika.
5. Organy obowiązane i uprawnione przeprowadzają kontrolę na zasadach i w trybie określonych w przepisach regulujących działalność tych organów.

Art. 85.

Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego ustala się na podstawie polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego ubezpieczającemu przez zakład ubezpieczeń, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 5 ust. 3.

Art. 86.

Osoba kontrolowana jest obowiązana okazać na żądanie organu obowiązanego lub uprawnionego do kontroli dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia, ważnej w dniu kontroli, lub dowód opłacenia składki za to ubezpieczenie.

Art. 87.

1. Jeżeli osoba kontrolowana nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ przeprowadzający kontrolę zawiadamia o tym na piśmie Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli.

2. Jeżeli osoba kontrolowana nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 3, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, starosta zawiadamia o tym na piśmie zarząd gminy właściwej ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli.

Art. 88.

1. Osoba, która nie spełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia określonymi w ustawie, jest obowiązana wnieść opłatę.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, obowiązującej w każdym roku kalendarzowym, stanowi równowartość w złotych:

1) w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych:

- a) samochody osobowe - 500 euro,
- b) samochody ciężarowe i autobusy - 800 euro,
- c) pozostałe pojazdy - 100 euro,

2) w ubezpieczeniu OC rolników - 30 euro,

3) w ubezpieczeniu budynków rolniczych - 100 euro

- ustalana przy zastosowaniu kursu średniego Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów nr 1 w roku kontroli.

3. W przypadku posiadaczy pojazdów mechanicznych, którzy nie spełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia, wysokość opłaty jest uzależniona od okresu pozostawiania tego posiadacza bez ochrony ubezpieczeniowej w każdym roku kalendarzowym i wynosi:

- 1) 20 % opłaty w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1 – w przypadku gdy okres ten nie przekracza 3 dni,
- 2) 50 % opłaty w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1 – w przypadku gdy okres ten nie przekracza 14 dni,
- 3) 100 % opłaty w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1 – w przypadku gdy okres ten przekracza 14 dni.

4. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, nie przedstawi dokumentów stanowiących podstawę do ustalenia wysokości opłaty zgodnie z ust. 3, jest ona obowiązana wnieść opłatę w wysokości określonej w ust. 2 pkt 1.

5. Kwoty wyliczane zgodnie z ust. 2 i 3, zaokrągla się do pełnych 10 zł.

6. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny ustala przynależność pojazdów do kategorii wymienionej w ust. 2 pkt 1, kierując się przepisami ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

7. Opłata za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, jest wnoszona na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

8. Opłata za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 3, jest wnoszona na rzecz gminy właściwej ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego.

Art. 89.

1. Jeżeli osoba kierująca pojazdem mechanicznym zarejestrowanym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie innym niż określone w art. 25 ust. 2, przy wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przedstawi Zielonej Karty, organy dokonujące kontroli granicznej lub celnej nie dopuszczą tego pojazdu do przekroczenia granicy, chyba że posiadacz pojazdu mechanicznego zawrze umowę ubezpieczenia granicznego.

2. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, przy wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przedstawi dokumentu zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, ważnego do dnia wyjazdu włącznie, organy dokonujące kontroli granicznej lub celnej nie dopuszczą pojazdu mechanicznego do przekroczenia granicy bez uiszczenia opłaty w wysokości określonej w art. 88 ust. 2 pkt 1.

3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, w trakcie kontroli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przedstawi organowi obowiązanemu lub uprawnionemu do kontroli dokumentu potwierdzającego zawarcie przed dokonaniem kontroli umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, warunkiem zwrotu dowodu rejestracyjnego zatrzymanego zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym jest wniesienie opłaty w wysokości określonej w art. 88 ust. 2 pkt 1 oraz przedstawienie dokumentu zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1.

4. Opłatę w wysokości określonej w art. 88 ust. 2 pkt 1 pobierają urzędy celne oraz przekazują na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w terminie 30 dni od dnia pobrania.

5. Potwierdzenie wniesienia opłaty w wysokości określonej w art. 88 ust. 2 pkt 1 jest dokonywane na druku Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 90.

1. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 87 ust. 1, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wzywa osobę wskazaną w tym zawiadomieniu do uiszczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, opłaty, o której mowa w art. 88 ust. 1, albo do przedstawienia dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia określonymi w ustawie.

2. Po przeprowadzeniu kontroli lub po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 87 ust. 2, zarząd gminy właściwej ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego wzywa osobę wskazaną w tym zawiadomieniu do uiszczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, opłaty, o której mowa w art. 88 ust. 1, albo do przedstawienia dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia, określonymi w ustawie.

3. W przypadku przedstawienia w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, opłaty nie pobiera się.

4. Opłata staje się wymagalna następnego dnia po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1 i 2, jeżeli zobowiązany nie udokumentował zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego lub nie wniósł powództwa do sądu powszechnego, zgodnie z art. 10 ust. 2.

Art. 91.

1. Do egzekucji opłaty za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z tym że tytuł wykonawczy wystawia Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

2. Egzekucję, o której mowa w ust. 1, stosuje się, jeżeli:

1) należność z tytułu opłaty wynika z wezwania do zapłaty, o którym mowa w art. 90 ust. 1, w stosunku do którego zobowiązany nie wystąpił z powództwem do sądu powszechnego, zgodnie z art. 10 ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty, albo

2) sąd ustalił prawomocnym orzeczeniem istnienie obowiązku ubezpieczenia.

3. Od postanowień wydanych przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w toku postępowania egzekucyjnego w administracji przysługuje zażalenie do Rady Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 92.

1. Roszczenia z tytułu opłaty ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia dokonania kontroli, nie później jednak niż z upływem 3 lat od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym nie spełniono obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Bieg przedawnienia przerywa:

1) każda czynność organu egzekucyjnego podjęta w celu wyegzekwowania opłaty,

2) uznanie przez zobowiązanego niespełnienia obowiązku ubezpieczenia i dochodzonej w związku z tym opłaty,

3) wszczęcie postępowania przed sądem powszechnym o ustalenie nieistnienia obowiązku ubezpieczenia bądź dochodzonej opłaty,

4) zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

3. Po przerwaniu biegu przedawnienia z przyczyny, o której mowa w ust. 2:

1) pkt 1 i 2 - biegnie ono na nowo,

2) pkt 3 - okres przedawnienia biegnie na nowo od dnia zakończenia postępowania sądowego,

3) pkt 4 - okres przedawnienia biegnie od dnia podjęcia postępowania egzekucyjnego.

Art. 93.

Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego.

Art. 94.

1. W uzasadnionych przypadkach, kierując się przede wszystkim wyjątkowo trudną sytuacją materialną i majątkową zobowiązanego, jak również jego sytuacją życiową, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może umorzyć opłatę w całości lub w części albo udzielić ulgi w jej spłacie.
2. Tryb postępowania przy rozpatrywaniu spraw, o których mowa w ust. 1, określa statut Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 95.

Przepisy rozdziału nie dotyczą:

- 1) posiadaczy i kierujących pojazdami mechanicznymi zarejestrowanymi w państwach, o których mowa w art. 25 ust. 2,
- 2) upoważnionych osób kierujących pojazdami mechanicznymi obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych oraz innych obcych przedstawicielstw korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych na podstawie umów, ustaw lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

Rozdział 7

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

Art. 96.

1. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”, jest instytucją wykonującą zadania określone w ustawie.
2. Fundusz jest właściwy w zakresie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych w związku z kontrolą spełnienia obowiązku zawierania umów obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2.
3. Fundusz ma osobowość prawną. Siedzibą Funduszu jest miasto stołeczne Warszawa.
4. Nadzór nad działalnością Funduszu sprawuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych w oparciu o kryterium legalności i zgodności ze statutem.

Art. 97.

1. Członkiem Funduszu jest zakład ubezpieczeń posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2. Zakład ubezpieczeń staje się członkiem Funduszu z chwilą zawarcia pierwszej umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2.
2. Członkiem Funduszu jest również zagraniczny zakład ubezpieczeń, działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa polskiego i posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2.

3. Zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność ubezpieczeniową w dziale I (ubezpieczenia na życie), zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, stają się członkiem Funduszu w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2.

4. Zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 3, niebędące członkami Funduszu zgodnie z ust. 1 i 2, stają się członkami Funduszu w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2.

5. Członkostwo w Funduszu ustaje z upływem roku kalendarzowego, w którym zakład ubezpieczeń nie zawarł umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2.

6. Wcześniejsze ustanie członkostwa zakładu ubezpieczeń, o którym mowa w ust. 1, następuje z dniem:

- 1) cofnięcia przez organ nadzoru zezwolenia na wykonywanie przez zakład ubezpieczeń działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2,
- 2) zarządzenia przez organ nadzoru likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń,
- 3) podjęcia przez zakład ubezpieczeń uchwały o likwidacji,
- 4) ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń.

7. Członkostwo zakładów ubezpieczeń, o których mowa w ust. 3 i 4, ustaje z dniem zakończenia postępowania upadłościowego. Wcześniejsze ustanie członkostwa zakładu ubezpieczeń następuje z dniem cofnięcia przez organ nadzoru zezwolenia na wykonywanie przez zakład ubezpieczeń działalności ubezpieczeniowej w dziale I (ubezpieczenia na życie), zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej lub cofnięcia przez organ nadzoru zezwolenia na wykonywanie przez zakład ubezpieczeń działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 4, oraz w przypadkach określonych w ust. 6 pkt 2-4.

Art. 98.

1. Do zadań Funduszu należy zaspokajanie roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziałów 2 i 3, za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) na osobie, gdy szkoda została wyrządzona w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną posiadacza pojazdu mechanicznego lub kierującego pojazdem mechanicznym, a nie ustalono ich tożsamości,
- 2) w mieniu i na osobie, gdy:
  - a) posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę tę wyrządzono, nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
  - b) rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w jego gospodarstwie rolnym wyrządzili szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a rolnik nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC rolników.

2. W przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń lub umorzenia postępowania upadłościowego, jeżeli majątek dłużnika oczywiście nie wystarcza nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego albo w przypadku zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń, jeżeli roszczenia osób uprawnionych nie mogą być pokryte z aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, do zadań Funduszu należy również zaspokajanie roszczeń osób uprawnionych z:

- 1) umów ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziałów 2-4,
- 2) umów ubezpieczenia na życie w wysokości 50% wierzytelności, do kwoty nie większej niż równowartość w złotych 30 000 euro, według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego zgodnie z tabelą kursową ogłaszaną przez Narodowy Bank Polski obowiązującą w dniu ogłoszenia upadłości, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego albo w dniu zarządzenia likwidacji przymusowej.

3. W przypadku zaspokojenia przez Fundusz roszczeń osób poszkodowanych i uprawnionych z tytułu umów ubezpieczenia obowiązkowego, objętych umową o przeniesienie portfela zgodnie z art. 189 ust. 3 i 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, Fundusz występuje do zakładu ubezpieczeń przejmującego portfel upadłego zakładu ubezpieczeń o zwrot wypłaconych odszkodowań i świadczeń do wysokości wynikającej z umowy o przeniesienie portfela.

4. W razie ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń Fundusz jest obowiązany do składania sprawozdań z działalności do organu nadzoru na koniec każdego kwartału.

Art. 99.

1. Fundusz może udzielać zwrotnej pomocy finansowej zakładowi ubezpieczeń przejmującemu portfel ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, jeżeli posiadane środki własne w wysokości co najmniej marginesu wypłacalności oraz aktywa na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie gwarantują w pełni wypłacalności tego zakładu ubezpieczeń.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, ma charakter pożyczki zwrotnej, której wysokość nie może przekroczyć wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wynikających z przejmowanego portfela ubezpieczeń i która może być przeznaczona przez zakład ubezpieczeń tylko na zaspokojenie interesów uprawnionych z umów ubezpieczeń przejmowanego portfela.

3. Udzielanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, następuje na wniosek zakładu ubezpieczeń.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, powinien zawierać:

- 1) sprawozdania finansowe wraz z opinią biegłego rewidenta,
- 2) pozytywną opinię organu nadzoru co do celowości przejęcia portfela ubezpieczeń.

5. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, jest udzielana przez Fundusz na warunkach korzystniejszych od ogólnie stosowanych.

6. Warunki udzielanej pomocy finansowej, w szczególności termin oraz wysokość rat i odsetek określa umowa zawierana pomiędzy Funduszem a zakładem ubezpieczeń przejmującym portfel ubezpieczeń.

Art. 100.

1. Fundusz sprawuje kontrolę nad prawidłowością wykorzystania przez zakład ubezpieczeń udzielonej pomocy finansowej, o której mowa w art. 99 ust. 1.

2. Fundusz nabywa wierzytelności zakładu ubezpieczeń, korzystającego z pomocy finansowej, o której mowa w art. 99 ust. 1, do wysokości udzielonej pomocy.

Art. 101.

Fundusz realizuje pomoc finansową, o której mowa w art. 99 ust. 1, ze środków wpłacanych przez członków Funduszu, o których mowa w art. 97 ust. 1 i 2, w trybie określonym w art. 116 ust. 4, 6 i 7 oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 116 ust. 5.

Art. 102.

1. Fundusz pełni funkcję ośrodka informacji.

2. Do zadań Funduszu jako ośrodka informacji należy prowadzenie rejestru umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, zawierającego:

- 1) nazwę i adres zakładu ubezpieczeń, który zawarł umowę ubezpieczenia,
- 2) imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL lub nazwę, adres siedziby i numer REGON ubezpieczonego,
- 3) cechy identyfikujące dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia,
- 4) cechy identyfikujące dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia granicznego w odniesieniu do posiadaczy pojazdów mechanicznych ustawowo zwolnionych w kraju rejestracji z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- 5) datę zawarcia umowy,
- 6) okres ubezpieczenia,
- 7) datę rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem końcowego terminu odpowiedzialności, określonego w umowie,
- 8) dane dotyczące pojazdu mechanicznego i jego posiadacza:
  - a) numer rejestracyjny,
  - b) numer VIN lub numer nadwozia (podwozia) pojazdu mechanicznego,
  - c) numer silnika pojazdu mechanicznego,
  - d) marka, typ i model,
  - e) rodzaj pojazdu mechanicznego,
  - f) imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL lub nazwę, adres siedziby i numer REGON posiadacza pojazdu mechanicznego.

3. Fundusz gromadzi dane dotyczące dat:

- 1) zdarzenia powodującego odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- 2) zgłoszenia roszczenia odszkodowawczego,
- 3) wypłaty odszkodowania.

4. Dane, o których mowa w ust. 2 i 3, gromadzone przez Fundusz są przechowywane przez okres 11 lat.

Art. 103.

Fundusz gromadzi dane dotyczące reprezentantów do spraw roszczeń każdego zakładu ubezpieczeń oraz dane organu odszkodowawczego ustanowionego w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Art. 104.

1. Fundusz udostępnia zgromadzone dane, o których mowa w art. 102 ust. 2 i 3 oraz w art. 103:

- 1) poszkodowanemu lub uprawnionemu z prawem wglądu we własne akta szkodowe albo innemu podmiotowi, jeżeli mają oni interes prawny w uzyskaniu tych danych w związku z zaistniałą szkodą,
- 2) Rzecznikowi Praw Obywatelskich,
- 3) organowi nadzoru,
- 4) zakładom ubezpieczeń oraz Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
- 5) Rzecznikowi Ubezpieczonych,
- 6) Polskiej Izbie Ubezpieczeń w zakresie określonym w 225 ust. 2 pkt 7 ustawy o działalności ubezpieczeniowej,
- 7) organowi prowadzącemu centralną ewidencję pojazdów drogą teletransmisji danych,
- 8) zagranicznym ośrodkiem informacji ustanowionym w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. Fundusz korzysta ze zgromadzonych w rejestrze danych do realizacji zadań ustawowych.

3. Z danych zgromadzonych w rejestrze korzysta organ prowadzący centralną ewidencję pojazdów.

4. Dane, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 8 lit. b)-e), dotyczące pojazdów, o których mowa w art. 73 ust. 3 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, udostępnia się za pisemną zgodą jednostek użytkujących te pojazdy, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W przypadku, gdy w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia jednostka określona w ust. 4, nie wyrazi zgody na udostępnienie danych, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 8 lit. b)-e), lub nie zajmie stanowiska w tej sprawie, Fundusz udostępnia te dane.

6. Udostępnianie danych jest bezpłatne i podlega ewidencjonowaniu.

7. Do udostępniania danych przez Fundusz stosuje się przepisy o ochronie danych osobowych.

Art. 105.

1. Centralna ewidencja pojazdów przekazuje drogą teletransmisji danych do Funduszu dane, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 8.
2. Zakład ubezpieczeń przekazuje do Funduszu dane, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 1-7 i ust. 3, drogą elektroniczną niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia ich pozyskania.
3. Dane są przekazywane do Funduszu przez centralną ewidencję pojazdów oraz zakłady ubezpieczeń bezpłatnie oraz bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą.
4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, przekazujące dane do Funduszu są obowiązane do aktualizacji tych danych w przypadku ich zmiany.
5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, sposób i tryb współdziałania Funduszu z organem prowadzącym centralną ewidencję pojazdów, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia bezpiecznego przesyłu i weryfikacji danych i informacji drogą teletransmisji danych.

Art. 106.

1. Jeżeli poszkodowany, w przypadku szkody w mieniu, może zaspokoić roszczenie na podstawie umowy ubezpieczenia dobrowolnego, Fundusz wyrównuje szkodę w części, w której nie może być zaspokojona, wraz z uwzględnieniem utraconych zniżek składki oraz prawa do zniżek składki.
2. Fundusz nie spełnia świadczenia za szkody w mieniu i na osobie w przypadku zaspokojenia roszczenia o naprawienie wyrządzonej szkody przez osobę, o której mowa w art. 98 ust. 1 pkt 2, lub przez kierującego pojazdem mechanicznym, którego ruchem szkoda została wyrządzona.
3. Fundusz nie spełnia świadczenia z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1, za szkody spowodowane ruchem pojazdów mechanicznych zarejestrowanych za granicą. Nie dotyczy to poszkodowanych obywateli polskich.
4. Fundusz nie spełnia świadczenia za szkody w mieniu i na osobie powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, o których mowa w art. 24 ust. 2, niewprowadzonych do ruchu.
5. Fundusz nie spełnia świadczenia z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, za szkody w mieniu i na osobie wyrządzone:
  - 1) posiadaczowi pojazdu mechanicznego przez kierującego tym pojazdem,
  - 2) rolnikowi przez osoby pracujące w jego gospodarstwie rolnym lub pozostające z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym.

Art. 107.

Wyплаты z Funduszu, o których mowa w art. 98 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, na rzecz poszkodowanych niebędących podmiotami polskimi i podmiotami państw, których biura narodowe są Sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego, są dokonywane na zasadzie wzajemności.

Art. 108.

1. Uprawniony do odszkodowania zgłasza swoje roszczenia do Funduszu przez którykolwiek zakład ubezpieczeń wykonujący działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2. Zakład ubezpieczeń nie może odmówić przyjęcia zgłoszenia szkody.
2. Zakład ubezpieczeń, po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia, przeprowadza postępowanie w zakresie ustalenia zasadności i wysokości dochodzonych roszczeń i niezwłocznie przesyła zebraną dokumentację do Funduszu, powiadamiając o tym osobę zgłaszającą roszczenie.

Art. 109.

1. Fundusz jest obowiązany zaspokoić roszczenie, o którym mowa w art. 98 ust. 1, w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania akt szkody od zakładu ubezpieczeń.
2. W przypadku, gdy wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Funduszu albo wysokości świadczenia w terminie, o którym mowa w ust. 1, było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w terminie 14 dni od dnia wyjaśnienia tych okoliczności, z tym, że bezsporna część świadczenia powinna być spełniona przez Fundusz w terminie określonym w ust. 1. Przepis art. 17 ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.
3. Odpowiedzialność za zwłokę w spełnieniu świadczenia ponoszą odpowiednio Fundusz i zakład ubezpieczeń, każdy w swoim zakresie.

Art. 110.

1. Z chwilą wypłaty przez Fundusz odszkodowania, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 1 pkt 2, sprawca szkody i osoba, która nie dopełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, są obowiązani do zwrotu Funduszowi spełnionego świadczenia.
2. W uzasadnionych przypadkach, kierując się przede wszystkim wyjątkowo trudną sytuacją materialną i majątkową zobowiązanego, jak również jego sytuacją życiową, Fundusz może odstąpić od dochodzenia zwrotu części lub całości świadczenia.
3. Tryb postępowania przy rozpatrywaniu spraw, o których mowa w ust. 2, określa statut Funduszu.
4. Roszczenia Funduszu wynikające z ust. 1 ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, nie wcześniej jednak niż z upływem 3 lat od dnia spełnienia przez Fundusz świadczenia.

Art. 111.

1. W przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, Fundusz przejmuje od syndyka upadłości akta szkodowe oraz wypłaca poszkodowanym i uprawnionym świadczenia z umów ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, po ustaleniu odpowiedzialności i wysokości świadczenia.
2. W sprawach, w których szkody nie zostały zgłoszone do zakładu ubezpieczeń przed ogłoszeniem jego upadłości, Fundusz przyjmuje zgłoszenie szkody oraz wypłaca poszkodowanym i uprawnionym świadczenia po ustaleniu odpowiedzialności i wysokości

świadczenia. Poszkodowany i uprawniony do odszkodowania zgłasza swoje roszczenia do Funduszu przez którykolwiek zakład ubezpieczeń wykonujący działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 1-3. Zakład ubezpieczeń nie może odmówić przyjęcia zgłoszenia szkody.

3. Świadczenia rentowe, wynikające z realizacji zadań, o których mowa w art. 98 ust. 2, Fundusz może wypłacać w formie skapitalizowanej za zgodą poszkodowanego lub uprawnionego.

4. Odpowiedzialność Funduszu za zwłokę w spełnieniu świadczenia jest ograniczona do okresu, przez jaki upadły zakład ubezpieczeń pozostawał w zwłoce do dnia ogłoszenia upadłości.

5. Po wypłaceniu świadczeń, o których mowa w ust. 1-3, Fundusz niezwłocznie przedstawia syndykowi wypłacone kwoty jako swoją wierzytelność wobec masy upadłości.

6. Wierzytelności, o których mowa w ust. 5, Fundusz może zgłaszać syndykowi do czasu prawomocnego wykonania planu podziału funduszu masy.

Art. 112.

1. W przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w dziale I zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń lub umorzenia postępowania upadłościowego, jeżeli majątek dłużnika oczywiście nie wystarcza nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego albo w przypadku zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń, pozostałe zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność ubezpieczeniową w tym dziale są obowiązane wnieść składkę na rzecz Funduszu.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii organu nadzoru, określi, w drodze rozporządzenia, procent składki, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności zagwarantowanie płynności finansowej Funduszu.

3. Fundusz wyodrębnia rachunek, na który są wnoszone składki, o których mowa w ust. 1.

4. Fundusz zaspokaja roszczenia do wysokości, o której mowa w art. 98 ust. 2 pkt 2, na podstawie ustalonej w postępowaniu upadłościowym listy wierzytelności.

5. Przepisy art. 111 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

6. Środki pozostałe po zaspokojeniu roszczeń Fundusz zwraca zakładom ubezpieczeń wykonującym działalność ubezpieczeniową w dziale I, proporcjonalnie do wysokości składki wniesionej przez zakłady ubezpieczeń, określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 2.

Art. 113.

1. W odniesieniu do zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w dziale I (ubezpieczenia na życie) zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej albo wykonującego działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń lub umorzenia postępowania upadłościowego, jeżeli majątek dłużnika oczywiście nie wystarcza nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego albo w przypadku zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń, który nie spełnia świadczeń ubezpieczeniowych, do zadań

Funduszu należy zaspokajanie roszczeń osób uprawnionych z tytułu umów ubezpieczenia, o których mowa w art. 98 ust. 2.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Fundusz przejmuje z zakładu ubezpieczeń akta szkodowe oraz wypłaca poszkodowanym i uprawnionym świadczenia, po ustaleniu odpowiedzialności tego zakładu i wysokości świadczenia.

3. Odpowiedzialność Funduszu za zwłokę w spełnieniu świadczenia jest ograniczona do okresu, przez jaki zakład ubezpieczeń pozostawał w zwłoce do dnia oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego albo zarządzenia likwidacji przymusowej.

4. Z dniem wypłaty przez Fundusz świadczenia, o którym mowa w ust. 2, na Fundusz przechodzi z mocy prawa roszczenie o zwrot wypłaconego świadczenia do zakładu ubezpieczeń, którego zobowiązanie zrealizował.

Art. 114.

1. Organami Funduszu są:

- 1) Zgromadzenie Członków,
- 2) Rada Funduszu,
- 3) Zarząd.

2. W skład Rady Funduszu, poza członkami określonymi statutowo, wchodzi przedstawiciel organu nadzoru.

Art. 115.

1. Statut Funduszu określa organizację, sposób działania oraz zasady gospodarki finansowej, a w szczególności:

- 1) sposób powołania, organizację oraz kadencję organów Funduszu,
- 2) zakres kompetencji organów Funduszu,
- 3) prawa i obowiązki członków oraz sposób głosowania,
- 4) zasady działania Funduszu,
- 5) zasady prowadzenia gospodarki finansowej,
- 6) tryb postępowania w sprawach dochodzenia roszczeń z tytułu opłat i regresów.

2. Statut Funduszu i jego zmiany są uchwalane przez Zgromadzenie Członków.

3. Organ nadzoru zatwierdza statut Funduszu i jego zmiany.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, na wniosek organu nadzoru, ogłasza statut Funduszu i jego zmiany w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów.

Art. 116.

1. Koszty działalności Funduszu wynikające z realizacji zadań, o których mowa w art. 98 i 99, są pokrywane z dochodów Funduszu.

2. Dochody, o których mowa w ust. 1, są uzyskiwane z następujących źródeł:

- 1) wpłat zakładów ubezpieczeń wykonujących działalność w zakresie ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2,
- 2) wpłat zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń, umorzenia postępowania upadłościowego lub zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w tym zakresie,
- 3) wpłat zakładów ubezpieczeń wykonujących działalność ubezpieczeniową w grupie obejmującej ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 3, w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń, umorzenia postępowania upadłościowego lub zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w tym zakresie,
- 4) wpływów z tytułu opłat za niespełnienie obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2,
- 5) wpływów z tytułu roszczeń regresowych,
- 6) zwrotów zakładu ubezpieczeń przejmującego portfel upadłego zakładu ubezpieczeń, o których mowa w art. 98 ust. 3,
- 7) wpłat uzyskanych z podziału masy upadłości, o których mowa w art. 111 ust. 5,
- 8) zwrotów zakładów ubezpieczeń wykonujących działalność ubezpieczeniową w dziale I, o których mowa w art. 113 ust. 4,
- 9) przychodów z oprocentowania pożyczek, o których mowa w art. 99 ust. 2,
- 10) przychodów z lokat środków Funduszu dokonywanych według zasad określonych w ustawie o działalności ubezpieczeniowej.

3. Zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, jak również zagraniczne zakłady ubezpieczeń, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa polskiego i posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, są obowiązane wnieść składkę na rzecz Funduszu.

4. Fundusz przedstawia ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz organowi nadzoru analizę stanu finansów Funduszu, na podstawie której jest określany procent składki, o której mowa w ust. 3, wnoszonej przez członków Funduszu na jego rzecz.

5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, na wniosek Funduszu, po zasięgnięciu opinii organu nadzoru określa, w drodze rozporządzenia, wysokość procentu składki, o której mowa w ust. 3, oraz terminy uiszczania tej składki, uwzględniając w szczególności zagwarantowanie płynności finansowej Funduszu oraz możliwości udzielania przez Fundusz zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 99 ust. 1.

6. Wysokość składki wnoszonej przez zakład ubezpieczeń na rzecz Funduszu jest wyliczana od składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1-3.

7. Wysokość składki wnoszonej przez zagraniczny zakład ubezpieczeń na rzecz Funduszu jest wyliczana od składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1-3, z działalności wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 117.

1. Fundusz jest obowiązany, w terminie 4 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, sporządzić roczne sprawozdanie z działalności, które podlega badaniu przez biegłego rewidenta.
2. Zgromadzenie Członków Funduszu zatwierdza sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego.
3. Zatwierdzone przez Zgromadzenie Członków Funduszu sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, Fundusz przedstawia ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz organowi nadzoru.
4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb składania sprawozdań, o których mowa w ust. 1 i art. 98 ust. 4, w tym terminy ich składania oraz niezbędne dane, jakie powinny zawierać te sprawozdania, uwzględniając w szczególności zapewnienie prawidłowości i przejrzystości sporządzanych sprawozdań.

Rozdział 8

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

Art. 118.

1. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwane dalej „Biurem”, jest instytucją wykonującą zadania określone w ustawie.
2. Biuro ma osobowość prawną. Siedzibą Biura jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 119.

1. Członkami Biura są zakłady ubezpieczeń wykonujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność ubezpieczeniową w grupie obejmującej ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 1.
2. Zakłady ubezpieczeń, o których mowa w ust. 1, stają się członkami Biura z dniem uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej wydanego przez organ nadzoru, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Zakłady ubezpieczeń z państw członkowskich Unii Europejskiej, wykonujące działalność ubezpieczeniową za zezwoleniem właściwego organu państwa, w którym mają siedzibę, stają się członkami Biura z dniem złożenia deklaracji członkowskiej.
4. Przynależność do Biura jest obowiązkowa.

Art. 120.

1. Przedmiotem działalności Biura jest:

- 1) wystawianie dokumentów ubezpieczeniowych ważnych w innych państwach,
- 2) zawieranie z zagranicznymi biurami narodowymi umów o wzajemnym uznawaniu dokumentów ubezpieczeniowych,
- 3) organizowanie likwidacji szkód lub bezpośrednia likwidacja szkód spowodowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez posiadaczy pojazdów mechanicznych zarejestrowanych za granicą posiadających ważne dokumenty ubezpieczeniowe wystawione przez zagraniczne biura narodowe,
- 4) organizowanie likwidacji szkód lub bezpośrednia likwidacja szkód spowodowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez posiadaczy pojazdów mechanicznych zarejestrowanych w państwach, o których mowa w art. 25 ust. 2,
- 5) określanie zasad i trybu dystrybucji dokumentów ubezpieczeń granicznych, a w szczególności ustalanie wzorów tych dokumentów oraz ich ewidencjonowanie.

2. Biuro może powierzać zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, wyłącznie członkom Biura.

Art. 121.

Biuro odpowiada za szkody będące następstwem wypadków, które wydarzyły się na terytorium:

- 1) Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe są Sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego,
- 2) Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe podpisały z Biurem umowy o wzajemnym uznawaniu dokumentów ubezpieczeniowych i zaspokajaniu roszczeń, pod warunkiem istnienia ważnej Zielonej Karty, wystawionej przez zagraniczne biuro narodowe,
- 3) państw, których biura narodowe są Sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych,
- 4) państw, których biura narodowe podpisały z Biurem umowy o wzajemnym uznawaniu dokumentów ubezpieczeniowych i likwidacji szkód i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, pod warunkiem istnienia ważnej Zielonej Karty, wystawionej przez Biuro,
- 5) państw, o których mowa w pkt 4, i na warunkach określonych w pkt 4, jeżeli poszkodowanym jest obywatel polski, a sprawca posiadał Zieloną Kartę wystawioną przez członka Biura, którego upadłość ogłoszono.

Art. 122.

1. W przypadku szkód będących następstwem wypadków, które wydarzyły się na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub na terytorium państwa trzeciego i powstałych

w związku z ruchem pojazdów mechanicznych zarejestrowanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Biuro ustala i udostępnia dane:

- 1) zakładu ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę,
- 2) reprezentanta do spraw roszczeń ustanowionego przez zakład ubezpieczeń, o którym mowa w pkt 1,
- 3) identyfikujące dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę,
- 4) osobowe posiadacza lub właściciela pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę.

2. Jeżeli szkoda została spowodowana ruchem pojazdu mechanicznego, którego posiadacz, zgodnie z prawem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jest ustawowo zwolniony w kraju rejestracji z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, Biuro ustala i udostępnia dane organu lub instytucji w państwie członkowskim Unii Europejskiej, odpowiedzialnej za likwidację zaistniałej szkody.

3. Biuro ustala i udostępnia dane, o których mowa w ust. 1 i 2, na pisemny wniosek poszkodowanego lub uprawnionego, po wykazaniu przez nich interesu prawnego w uzyskaniu tych danych.

4. Udostępnianie danych jest dokonywane nieodpłatnie i podlega ewidencjonowaniu.

Art. 123.

1. W przypadku szkód będących następstwem wypadków, które wydarzyły się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powstałych w związku z ruchem pojazdów mechanicznych Biuro ustala i udostępnia dane:

- 1) zakładu ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę,
- 2) identyfikujące dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę,
- 3) reprezentanta do spraw roszczeń ustanowionego przez zakład ubezpieczeń, o którym mowa w pkt 1, w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym poszkodowany lub uprawniony ma miejsce zamieszkania lub siedzibę,
- 4) osobowe posiadacza lub właściciela pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę.

2. Biuro ustala i udostępnia dane, o których mowa w ust. 1, na pisemny wniosek poszkodowanego lub uprawnionego, po wykazaniu przez nich interesu prawnego w uzyskaniu tych danych.

3. Biuro ustala dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, na wniosek ośrodka informacji z państwa członkowskiego Unii Europejskiej i udostępnia je drogą elektroniczną.

4. Biuro ustala i udostępnia dane, o których mowa w ust. 1 pkt 4, na pisemny wniosek ośrodka informacji z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, po wykazaniu interesu prawnego poszkodowanego lub uprawnionego w uzyskaniu tych danych

5. Udostępnianie danych jest dokonywane nieodpłatnie i podlega ewidencjonowaniu.

Art. 124.

1. Biuro ustala dane, o których mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2, uzyskując je z ośrodków informacji państw członkowskich Unii Europejskiej.
2. Biuro ustala dane, o których mowa w art. 122 ust 1 pkt 2 oraz art. 123 ust. 1, uzyskując je z rejestru, o którym mowa w art. 102 ust. 2, prowadzonego przez Fundusz.

Art. 125.

1. Biuro pełni funkcję organu odszkodowawczego, który rozpatruje, z zastrzeżeniem ust. 2, żądania odszkodowawcze zgłoszone przez poszkodowanych lub uprawnionych i wypłaca odszkodowanie, jeżeli:
  - 1) zakład ubezpieczeń lub jego reprezentant do spraw roszczeń nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w art. 83 ust. 1 lub 2,
  - 2) zakład ubezpieczeń nie ustanowił reprezentanta do spraw roszczeń zgodnie z art. 78 ust. 1, chyba że poszkodowany lub uprawniony zgłosił swoje żądanie bezpośrednio do zakładu ubezpieczeń i otrzymał odpowiedź określoną w art. 83 ust. 1 lub 2,
  - 3) zidentyfikowanie pojazdu mechanicznego jest niemożliwe,
  - 4) w terminie 60 dni od dnia zdarzenia nie został zidentyfikowany zakład ubezpieczeń.
2. Biuro nie rozpatruje zgłoszonego żądania odszkodowawczego, jeżeli poszkodowany lub uprawniony wytoczył powództwo przeciwko zakładowi ubezpieczeń.

Art. 126.

O zgłoszeniu żądania odszkodowawczego Biuro informuje niezwłocznie:

- 1) organ odszkodowawczy w państwie członkowskim Unii Europejskiej, gdzie jest ustanowiony zakład ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę,
- 2) reprezentanta do spraw roszczeń lub zakład ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę,
- 3) osobę, która spowodowała szkodę, jeżeli została ustalona, oraz posiadacza pojazdu mechanicznego.

Art. 127.

1. Biuro podejmuje czynności w celu ustalenia odpowiedzialności za spowodowanie szkody i wysokości odszkodowania w terminie 60 dni od dnia otrzymania żądania odszkodowawczego.
2. Biuro odstępuje od czynności określonych w ust. 1, jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń lub jego reprezentant do spraw roszczeń udzieli poszkodowanemu lub uprawnionemu odpowiedzi na zgłoszone do Biura żądanie odszkodowawcze.
3. Biuro wypłaca odszkodowanie lub jego bezsporną część nie wcześniej niż po upływie 60 dni od dnia otrzymania żądania odszkodowawczego.

Art. 128.

Decyzja Biura działającego jako organ odszkodowawczy jest ostateczna. Poszkodowanemu lub uprawnionemu przysługuje prawo dochodzenia roszczeń na drodze postępowania cywilnego przeciwko zakładowi ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę.

Art. 129.

Po wypłacie odszkodowania w przypadkach, o których mowa w art. 125 ust. 1 pkt 1 i 2, Biuro występuje do organu odszkodowawczego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, gdzie jest ustanowiony zakład ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę, o zwrot wypłaconego odszkodowania, świadczeń i innych poniesionych kosztów.

Art. 130.

1. Jeżeli do wypłaty odszkodowania jest obowiązany zakład ubezpieczeń mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a odszkodowanie wypłacił organ odszkodowawczy państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Biuro jest obowiązane do zwrotu na rzecz tego organu odszkodowawczego wypłaconego odszkodowania, świadczeń i innych poniesionych kosztów.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę, jest obowiązany do zwrotu kwoty wypłaconej przez Biuro.

Art. 131.

Biuro występuje o zwrot wypłaconego odszkodowania, świadczenia i poniesionych kosztów w przypadkach, o których mowa w art. 125 ust. 1:

- 1) pkt 3 - do ubezpieczeniowego funduszu gwarancyjnego ustanowionego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, gdzie miało miejsce zdarzenie,
- 2) pkt 4 - do ubezpieczeniowego funduszu gwarancyjnego ustanowionego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, gdzie jest zarejestrowany pojazd mechaniczny, którym spowodowano szkodę,
- 3) pkt 3 lub 4 - gdy szkodę spowodowano pojazdem mechanicznym zarejestrowanym w państwie trzecim, do funduszu gwarancyjnego ustanowionego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, gdzie miało miejsce zdarzenie.

Art. 132.

1. Likwidacja szkód w przypadkach, o których mowa w art. 121 pkt 1, 2 i 5, następuje na zasadach określonych przepisami rozdziału 2.

2. Likwidacja szkód w przypadkach, o których mowa w art. 121 pkt 3 i 4, następuje zgodnie z przepisami prawa właściwego dla miejsca zdarzenia, z uwzględnieniem ust. 3.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 121 pkt 3 i 4, suma gwarancyjna nie może być niższa niż określona w umowie ubezpieczenia, ale nie niższa niż obowiązująca w państwie, na terytorium którego miało miejsce zdarzenie.

Art. 133.

1. W przypadkach, o których mowa w art. 121 pkt 2, Biuro jest obowiązane wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia ustalenia ważności umowy ubezpieczenia sprawcy szkody.

2. Jeżeli w terminie 90 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie Biuro nie ustali ważności umowy ubezpieczenia sprawcy szkody, właściwym do wypłaty odszkodowania, na zasadach określonych przepisami rozdziału 7, jest Fundusz, z tym, że nie wyklucza to roszczenia Funduszu do Biura o zwrot wypłaconego odszkodowania z chwilą późniejszego ustalenia ważnego ubezpieczenia sprawcy.

Art. 134.

1. Biuro z dniem wypłacenia odszkodowania za jednego ze swoich członków dochodzi od niego zwrotu wypłaconego odszkodowania.

2. Sprawca szkody powstałej w warunkach, o których mowa w art. 121 pkt 3, i posiadacz pojazdu mechanicznego, który nie dopełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, a szkoda powstała w związku z ruchem tego pojazdu, są obowiązani do zwrotu Biuru wypłaconego odszkodowania.

Art. 135.

1. Koszty działalności Biura są pokrywane ze składek członków Biura.

2. Wysokość składki wnoszonej przez członków Biura na rzecz Biura jest ustalana przez Walne Zgromadzenie Członków i wyliczana od składki przypisanej brutto z ubezpieczenia, o którym mowa w art. 4 pkt 1.

3. Wysokość składki wnoszonej przez zagraniczny zakład ubezpieczeń jest wyliczana od składki przypisanej brutto w ubezpieczeniu, o którym mowa w art. 4 pkt 1, z działalności wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 136.

1. Organami Biura są:

- 1) Walne Zgromadzenie Członków,
- 2) Rada Biura,
- 3) Zarząd.

2. Szczegółowe zasady i tryb wnoszenia składek, o których mowa w art. 135, zadania, organizację i zasady działania Biura oraz zasady gospodarki finansowej Biura określa statut, uchwalany przez Walne Zgromadzenie Członków Biura.

3. Organ nadzoru zatwierdza statut Biura i jego zmiany.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, na wniosek organu nadzoru, ogłasza statut Biura i jego zmiany w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 137.

W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 75, poz. 471 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2000 r. Nr 39, poz. 439 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) art. 8b otrzymuje brzmienie:

„Art. 8b. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 8a, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 138.

W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 545 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) art. 22⁸ otrzymuje brzmienie:

„Art. 22⁸. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 22⁷, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 139.

W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369) art. 19b otrzymuje brzmienie:

„Art. 19b. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 19a, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz

minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 140.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1083, Nr 111, poz. 1193, Nr 113, poz. 1207, Nr 126, poz. 1383 i 1384 i Nr 128, poz. 1407) w art. 35 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

- „8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii samorządów zawodów medycznych oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 6, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 141.

W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107, poz. 669 i Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 703, Nr 94, poz. 1037 i Nr 113, poz. 1186, z 2001 r. Nr 102, poz. 1117 i Nr 111 poz. 1195 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) po art. 80 dodaje się art. 80a w brzmieniu:

- „Art. 80a 1. Podmioty uprawnione do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, o których mowa w art. 11 ust. 3, są obowiązane do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 142.

W ustawie z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359) w art. 12 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

- „4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Izby Biegłych Rewidentów oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa

w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 143.

W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 86) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 44, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 144.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dowód rejestracyjny, pozwolenie czasowe, zalegalizowane tablice (tablica) rejestracyjne i nalepka kontrolna są wydawane za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Opłatę oraz opłatę ewidencyjną pobiera organ dokonujący rejestracji.”;

2) w art. 77 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kartę pojazdu dla pojazdu samochodowego, innego niż określony w ust. 1, wydaje, za opłatą i po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, właściwy w sprawach rejestracji starosta przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

3) w art. 80c w ust. 1 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych”;

4) w art. 80d dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 75 ust. 2, art. 77 ust. 3, art. 82 ust. 2, art. 97 ust. 1 i art. 150 ust. 1, oraz opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia ... o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), stanowi przychód środka specjalnego, o którym mowa w ust. 2, będącego w dyspozycji ministra właściwego do spraw administracji publicznej i jest przeznaczona na inwestycje związane z utworzeniem, rozwojem oraz eksploatacją bazy technicznej centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.

4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych,

określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty ewidencyjnej, o której mowa w art. 75 ust. 2, art. 77 ust. 3, art. 82 ust. 2, art. 97 ust. 1 i art. 150 ust. 1, uwzględniając w szczególności przypadki jej uiszczenia, zróżnicowaną wysokość opłaty w zależności od rodzaju czynności, której dokonanie jest uzależnione od jej uiszczenia, a także koszty związane z funkcjonowaniem centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.”;

5) w art. 82 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli pojazd jest zarejestrowany, kolejny termin badania technicznego wpisuje do dowodu rejestracyjnego uprawniony diagnosta po stwierdzeniu pozytywnego wyniku badania i po uiszczeniu przez właściciela pojazdu opłaty ewidencyjnej.”;

6) w art. 83 w ust. 6 po wyrazach „o których mowa w ust. 2” dodaje się wyrazy „i art. 82 ust. 2.”;

7) w art. 97 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem wydaje, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, a w uzasadnionych przypadkach – właściwy ze względu na miejsce czasowego pobytu, z zastrzeżeniem ust. 2.”;

8) w art. 150 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Osoba uprawniona dokonująca wymiany jest obowiązana do uiszczenia opłaty ewidencyjnej.”

Art. 145.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 175 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 4, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”;

2) w art. 181 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”;

3) w art. 186 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po

zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 146.

W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1298 i Nr 123, poz. 1353) w art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej i sportu, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 147.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 48, poz. 554 oraz z 2001 r. Nr 41, poz. 465, Nr 98, poz. 1069 i 1070 i Nr 130, poz. 1452) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. 1. Komornik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z jego działalnością egzekucyjną, a w przypadku gdy komornik zatrudnia pracowników, również do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone działaniem jego pracowników w związku z postępowaniem egzekucyjnym.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 148.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 578) w art. 10:

1) w ust. 2 skreśla się pkt 2;

2) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b), termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w

szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 149.

W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 221) w art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 150.

W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 49, poz. 509) w art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 151.

W ustawie z dnia 6 lipca 2001r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110) w art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 152.

W ustawie z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 113, poz. 1207 i Nr 154, poz. 1801) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii samorządów zawodów medycznych oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w

szczegółności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Art. 153.

W ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450) w art. 10 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.”

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 154.

1. Postępowania dotyczące roszczeń odszkodowawczych wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do postępowań dotyczących roszczeń Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.
3. W sprawach roszczeń Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu opłat za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego przepisy ustawy mają zastosowanie do zdarzeń zaistniałych po dniu wejścia ustawy w życie.

Art. 155.

1. Działające na podstawie dotychczasowych przepisów Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny oraz Polskie Biuro Ubezpieczeń Komunikacyjnych stają się z mocy prawa Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym i Polskim Biurem Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w rozumieniu przepisów ustawy.
2. Pracownicy działających na podstawie dotychczasowych przepisów Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych stają się z mocy prawa pracownikami Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w rozumieniu przepisów ustawy.

Art. 156.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych w art. 137-153 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie.

Art. 157.

Przepisy art. 3 ust. 2, rozdziału 5, art. 95, art. 120 ust. 1 pkt 4 oraz art. 125-131 mają zastosowanie od dnia uzyskania członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Art. 158.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 25 ust. 2, art. 102-105, art. 121 pkt 1 i 3, art. 122-124, art. 132 ust. 2 i 3 - w zakresie dotyczącym art. 121 pkt 3 oraz art. 134 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia,
- 2) art. 30 oraz art. 144 pkt 1 i 2 oraz pkt 4-8, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych jest częścią pakietu ustaw reformujących ubezpieczenia gospodarcze, w skład którego wchodzi oprócz ww. ustawy:

- 1) ustawa o działalności ubezpieczeniowej,
- 2) ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- 3) ustawa o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych.

Projekt uwzględnia obowiązujące aktualnie cztery tzw. „komunikacyjne” dyrektywy Parlamentu Europejskiego, tj.:

- 1) dyrektywę z dnia 24 kwietnia 1972 r. /72/166/EEC/,
- 2) dyrektywę z dnia 30 grudnia 1983 r. /84/5/EEC/,
- 3) dyrektywę z dnia 14 maja 1990 r. /90/232/EEC/,
- 4) dyrektywę z dnia 16 maja 2000 r. /2000/26/EEC/.

Projekt uwzględnia także następujące dyrektywy dotyczące ubezpieczeń obowiązkowych:

- 1) dyrektywę z dnia 22 czerwca 1988 r. /88/357/EEC/,
- 2) dyrektywę z dnia 8 listopada 1990 r. /90/618/EEC/.

Najistotniejszym nowym rozwiązaniem, wynikającym z dyrektyw, jest objęcie zakresem ochrony ubezpieczeniowej z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów, terytorium państw Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego, tj. aktualnie państw Unii Europejskiej oraz Węgier, Czech, Słowacji, Słowenii, Chorwacji, Szwajcarii, Cypru i Islandii.

Podstawą nowych rozwiązań w dziedzinie ubezpieczeń obowiązkowych jest zrównanie ubezpieczenia obowiązkowego z obowiązkiem zawarcia umowy ubezpieczenia, co

również znajduje potwierdzenie w projekcie ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Należy bowiem przyjąć, że obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia w żaden sposób nie wpływa na istotę umów zawartych „pod przymusem” - są to takie same umowy ubezpieczenia, jak wszystkie inne.

Przez unormowania w projekcie ustawodawca pragnie zrezygnować z traktowania ubezpieczeń obowiązkowych jako odrębnej kategorii ubezpieczeń, przeciwstawnej ubezpieczeniom dobrowolnym. Podział na ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne wywodzi się z czasów ubezpieczeń ustawowych (*ex lege*), odmiennych od ubezpieczeń umownych. W obecnie funkcjonującym systemie ubezpieczeń gospodarczych wszystkie ubezpieczenia są umowne, mające podstawy kontraktowe, a tylko w odniesieniu do niektórych z nich stosowane są ograniczenia swobody kontraktowej.

Zdefiniowanie pojęcia „ubezpieczenie obowiązkowe”, jak również przedstawienie w art. 4 projektu rodzajów ubezpieczeń obowiązkowych, ma na celu usunięcie istniejących na gruncie obecnie obowiązujących przepisów oraz prezentowanych w doktrynie ubezpieczeniowej wątpliwości, dotyczących konstrukcji podziału ubezpieczeń obowiązkowych i powinności ubezpieczeniowej.

Obowiązująca obecnie doktryna w tym zakresie, powstała wskutek niedoskonałości istniejących rozwiązań, zostaje tą ustawą zmieniona.

Stosownie do art. 4 projektu ubezpieczeniami obowiązkowymi są: ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów^[Z1], ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenie określone przez przepisy odrębnych ustaw lub określone na mocy ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, nakładających na określone podmioty obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia.

W myśl powyższego przepisu ustawy, oraz mając na uwadze obecnie obowiązujący stan prawny, ubezpieczeniami obowiązkowymi będą:

- 1) ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów,
- 2) ubezpieczenie OC rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego,
- 3) ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych,

4) ubezpieczenie OC podmiotów wykonujących doradztwo podatkowe za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego,

5) ubezpieczenie OC podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenia zdrowotne za szkody wyrządzone przy udzielaniu tych świadczeń,

6) ubezpieczenie OC brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej,

7) ubezpieczenie OC organizatorów imprez masowych za szkody wyrządzone uczestnikom imprez masowych, na który wstęp jest odpłatny,

8) ubezpieczenie OC organizatorów turystyki i pośredników turystycznych z tytułu prowadzenia działalności,

9) ubezpieczenie OC biegłych rewidentów z tytułu wykonywania zawodu,

10) ubezpieczenie OC komorników sądowych za szkody wynikające z działalności egzekucyjnej,

11) ubezpieczenie OC za szkody spowodowane zanieczyszczeniem olejami,

12) ubezpieczenie OC rzeczoznawców majątkowych wykonujących czynności w zakresie szacowania nieruchomości, OC pośredników w obrocie nieruchomości i OC zarządców nieruchomości,

13) ubezpieczenie OC rzeczników patentowych za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej,

14) ubezpieczenie OC architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów za szkody, które mogą wynikać w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,

15) ubezpieczenie OC dysponenta jednostki za szkody wyrządzone przez osoby uprawnione do podejmowania medycznych działań ratowniczych przy wykonywaniu tych działań,

16) ubezpieczenie OC kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne za szkody wyrządzone odbiorcom usług certyfikacyjnych,

17) ubezpieczenie OC przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności detektywa.

Ponadto wprowadzono obowiązkowe ubezpieczenie OC w odniesieniu do podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Uznano, że ubezpieczenie obowiązkowe powinno:

- dotyczyć dziedzin ważnych ze społecznego i gospodarczego punktu widzenia,
- obejmować ryzyka o charakterze powszechnym,
- chronić interesy ekonomiczne osób poszkodowanych i uprawnionych, będących osobami trzecimi, poprzez gwarantowanie możliwości zaspokojenia ich roszczeń,
- gwarantować skuteczną kontrolę spełnienia obowiązku.

W projekcie zamieszczono szereg unormowań, które w aktualnym stanie prawnym znajdują się w przepisach wykonawczych. Uznano bowiem, że normy prawne, wkraczające w sferę praw i obowiązków obywatelskich, winny znaleźć miejsce w akcie prawnym rangi ustawy.

Jednocześnie przyjęto założenie, że przepisy normujące ubezpieczenia obowiązkowe, jak również uregulowania normujące zasadnicze kwestie powiązane systemowo z ubezpieczeniami obowiązkowymi, powinny znaleźć kompletne ujęcie w jednym akcie prawnym, co służyć będzie istotnemu rozszerzeniu społecznej dostępności tych unormowań i ich spójności. W miarę rozwoju gospodarczego i postępującej integracji w ramach struktur europejskich łatwiejszy będzie również proces nowelizacji jednego aktu prawnego, a nie zespołu aktów prawnych różnej rangi.

W projekcie znalazły zatem miejsce przepisy, które aktualnie znajdują się w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawie z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 z późn. zm.),
- 2) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 z późn. zm.),
- 3) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 1993 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego (Dz. U. Nr 134, poz. 653 z późn. zm.),

- 4) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 kwietnia 1997 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych (Dz. U. Nr 36, poz. 220),
- 5) rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 1998 r. w sprawie organów uprawnionych i organów obowiązanych do przeprowadzania kontroli wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego oraz trybu ustalania i egzekwowania opłaty za niedopełnienie tego obowiązku (Dz. U. Nr 155, poz. 1015 z późn. zm.),
- 6) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie sposobu potwierdzenia spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia (Dz. U. Nr 26, poz. 288),
- 7) obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie wysokości obowiązkowej opłaty z tytułu niespełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego (Dz. Urz. MF Nr 1, poz. 5).

Zgodnie z projektem ustawy przepisy dotyczące kontroli spełnienia ustawowego obowiązku ubezpieczenia oraz sankcji za niespełnienie tego obowiązku będą odnosiły się tylko do ubezpieczeń OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolników oraz budynków rolniczych. Problematyka kontroli oraz sankcji dotycząca pozostałych ubezpieczeń obowiązkowych będzie ujęta w ustawach lub umowach międzynarodowych wprowadzających obowiązek ubezpieczenia.

W projekcie rozszerzono swobodę kształtowania umowy ubezpieczenia obowiązkowego przez strony. Uznano, że ograniczenie swobody kształtowania tego stosunku prawnego powinno dotyczyć najbardziej podstawowych unormowań określających obowiązki zakładu ubezpieczeń i ubezpieczającego się oraz chroniących interesy poszkodowanych i uprawnionych. Uznano ponadto, że gwarancją kompletności ochrony ubezpieczeniowej są rygorystyczne przepisy dotyczące spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, skuteczny system kontroli, a także spójny system instytucji gwarantujących zaspokojenie roszczeń osób poszkodowanych i uprawnionych (zakład ubezpieczeń, UFG i PBUK).

Rozwiązania te, w przeciwieństwie do tzw. ubezpieczeń ustawowych, nie tworzą w warunkach gospodarki rynkowej ochrony ubezpieczeniowej z mocy prawa, niezależnie od woli stron umowy ubezpieczenia.

Projekt ustawy składa się z dziesięciu rozdziałów.

W rozdziale 1, *PRZEPISY OGÓLNE*, wprowadzona została, w celu usunięcia istniejących obecnie wątpliwości, definicja ubezpieczenia obowiązkowego, jak również zdefiniowane zostały zawarte w projekcie określenia. Rozdział ten zawiera ponadto przepisy wspólne dla ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolników oraz budynków rolniczych, a także przepisy wspólne dla wszystkich rodzajów ubezpieczeń obowiązkowych, normujące kwestie o charakterze podstawowym i najbardziej zasadniczym.

W art. 3 ust. 2 projektu zawarto normę kolizyjną wynikającą z art. 8 dyrektywy 88/357/EEC na wypadek wystąpienia sprzeczności pomiędzy prawem państwa będącego członkiem Unii Europejskiej, w którym umiejscowione jest ryzyko wynikające z danego ubezpieczenia, a prawem polskim, zgodnie z którym dane ubezpieczenie OC jest obowiązkowe.

Zgodnie z art. 8 projektu zakład ubezpieczeń ustala taryfy oraz wysokość składek ubezpieczeniowych, przy czym musi on przedstawiać organowi nadzoru informacje o taryfach składek w powszechnych ubezpieczeniach obowiązkowych, jak również o podstawach ich ustalania.

Bardzo istotny przepis dotyczący tego, kiedy obowiązek ubezpieczenia został spełniony, jest zawarty w projekcie w art. 10 ust. 1. Zgodnie z tym przepisem obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC zostaje spełniony, jeżeli umowa taka zostaje zawarta zgodnie z przepisami niniejszej ustawy oraz odrębnej ustawy lub umowy międzynarodowej wprowadzającej obowiązek ubezpieczenia, przy czym suma gwarancyjna nie może zostać określona na poziomie niższym niż minimalna suma gwarancyjna ustalona dla danego rodzaju ubezpieczenia.

W art. 15 ust. 4 wyznaczono Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jako zobowiązany do spełnienia świadczenia w przypadku zaistnienia sporu pomiędzy Funduszem a zakładem ubezpieczeń dotyczącym tego, która ze stron jest odpowiedzialna za bezzwłoczne wypłacenie odszkodowania. Unormowanie tej kwestii stanowi spełnienie wymogów nałożonych w art. 4 Trzeciej dyrektywy „komunikacyjnej”.

W art. 20 określono możliwość bezpośredniego dochodzenia roszczeń osób uprawnionych do odszkodowania nie tylko od zakładu ubezpieczeń, ale również, w przypadkach wskazanych w ustawie, od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Przez normę zawartą w art. 23 ust. 1 podkreślona została wiodąca rola kodeksu cywilnego w zakresie regulacji podstaw prawnych wszystkich umów ubezpieczenia, niezależnie od zakresu przymusu stosowanego przy zawieraniu umów. Oprócz kodeksu cywilnego o treści umów ubezpieczeń obowiązkowych decyduje, w koniecznym zakresie wynikającym z charakteru tych ubezpieczeń, ustawa.

W rozdziale 2, *UBEZPIECZENIE OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH*, uwzględniono rozwiązania zawarte w przepisach ruchu drogowego, w szczególności w zakresie stosowanej terminologii.

Zgodnie z potrzebami rynku odstąpiono od obligatoryjnego zawierania, w ściśle określonych przypadkach, wyłącznie umowy ubezpieczenia tzw. krótkoterminowego, jak również rozszerzono katalog pojazdów, których posiadacze będą mieli możliwość zawarcia takiej umowy (art. 27 ust. 1 i 2).

Dopuszczenie możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia krótkoterminowego w odniesieniu do pojazdów wolnobieżnych, zabytkowych oraz pojazdów starych, tzw. „weteranów szos” i pojazdów unikatowych (generalnie – pojazdów historycznych) związane jest z faktem ich okresowego wprowadzania do ruchu.

Przez unormowanie zawarte w art. 27 ust. 2 umożliwiono zawarcie umowy ubezpieczenia krótkoterminowego podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą polegającą na kupnie a następnie sprzedaży pojazdów mechanicznych lub polegającą na pośrednictwie w kupnie i sprzedaży takich pojazdów. Ma to na celu jego ochronę w przypadku rozwiązania się dotychczasowej umowy ubezpieczenia połączonego z nie znalezieniem nowego nabywcy. Przypadek taki powodowałby konieczność zawarcia umowy ubezpieczenia na okres 12 miesięcy, co wydaje się zbędne w obliczu prawdopodobnego szybkiego zbycia pojazdu i związanej z tym później procedury zwrotu składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia.

Jednym z najważniejszych przepisów ustawy jest art. 25, który dotyczy rozszerzenia zakresu terytorialnego ochrony ubezpieczeniowej, w odniesieniu do pojazdów zarejestrowanych na stałe w Rzeczypospolitej Polskiej, na terytoria państw, których Biura

Narodowe są Sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego. Jest to warunek niezbędny dla przyjęcia Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w poczet członków Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego, na drodze do członkostwa w strukturach Unii Europejskiej. Powyższe unormowanie dostosowuje ustawodawstwo polskie do art. 2 Trzeciej dyrektywy „komunikacyjnej”.

W ustawie wprowadzono także, rozwiązując dotychczasowe wątpliwości interpretacyjne, instytucję „zawarcia z mocy prawa” następnej umowy ubezpieczenia OC na kolejny dwunastomiesięczny okres, zamiast obecnego „przedłużania się” umowy zawartej na okres 12 miesięcy.

Przez unormowanie zawarte w art. 29 ust. 2 zobowiązano posiadacza pojazdu, który zawiera umowę ubezpieczenia OC przed zarejestrowaniem pojazdu, do przedstawienia zakładowi ubezpieczeń dokumentów, które uwolnią zakład od dokonywania oceny czy pojazd jest pojazdem podlegającym rejestracji.

Przepis art. 30 ma na celu zapewnienie jednego ze źródeł sfinansowania utworzenia centralnej ewidencji pojazdów i kierowców, określonej przepisami prawa o ruchu drogowym.

Przez unormowanie zawarte w art. 31 ust. 1 odstąpiono od dotychczasowej zasady stanowiącej, iż umowa ubezpieczenia OC, w przypadku nabycia pojazdu mechanicznego, rozwiązuje się po upływie 30 dni od dnia nabycia. W ustawie wprowadzono normę, iż dotychczasowa umowa ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, przy czym określono możliwość jej wcześniejszego wypowiedzenia przez nabywcę pojazdu. Wprowadzono jednocześnie zasadę, iż w przypadku nie wypowiedzenia przez nabywcę pojazdu umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo do ponownej kalkulacji należnej składki z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej. Uwzględnia się przy tym zniżki przysługujące nabywcy oraz zwyczaj go obciążające.

W art. 31 ust. 4 została natomiast jednoznacznie określona konsekwencja zawarcia umowy przez posiadacza nie będącego właścicielem pojazdu.

Przez unormowanie zawarte w art. 33 pkt 5 umożliwiono rozwiązanie umowy ubezpieczenia w sytuacji, gdy ubezpieczający trwale przestał być posiadaczem konkretnego pojazdu, a jednocześnie przepisy ruchu drogowego nie pozwalają na wyrejestrowanie tego pojazdu. Przykładem może być całkowite zniszczenie pojazdu za granicą lub zatopienie pojazdu w zbiorniku wodnym. W przypadkach tych nie nastąpiła zmiana posiadacza, zaś ryzyko szkody związane z ruchem pojazdu przestało istnieć.

Przez przepis art. 34 ust. 2 pkt 3 rozszerzono odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń o szkody powstałe podczas postoju, który nie nastąpił na trasie jazdy. Brak jest bowiem uzasadnienia dla dotychczasowego objęcia zakresem ubezpieczenia „garażowania”, a wyłączenia „zatrzymania”, bądź „postoju” poza trasą jazdy.

W związku z wyraźnie kształtującą się tendencją do wzrostu odszkodowań i świadczeń za szkody osobowe przyjęto w art. 36, określoną w Drugiej dyrektywie „komunikacyjnej”, koncepcję określenia minimalnych sum gwarancyjnych w sposób gwarantujący możliwość pełnego zaspokojenia roszczeń osób poszkodowanych i uprawnionych z tytułu tych szkód, przy czym sumy te są wyższe, niż wskazane w ww. dyrektywie.

W art. 39, dostosowując do potrzeb rynku przepisy kodeksu cywilnego, wprowadzono możliwość przyjęcia przez zakład ubezpieczeń odpowiedzialności przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty. Rozwiązanie takie rozwiewa wątpliwości istniejące na gruncie aktualnego stanu prawnego, który uzależnia początek odpowiedzialności ubezpieczyciela od zawarcia umowy i jednoczesnego opłacenia składki, podczas gdy w rzeczywistości funkcjonują umowy bezskładkowe, pakietowe i umowy z odroczonym terminem płatności składki lub jej pierwszej raty.

W art. 41 określono przypadki, w których posiadaczowi przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia.

W art. 43 rozszerzono katalog uprawnień zakładu ubezpieczeń do roszczeń regresowych o przypadki społecznie uzasadnione.

W rozdziale 3, *UBEZPIECZENIE OC ROLNIKÓW*, wprowadzono przez przepis art. 46 ust. 1, podobnie jak w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, instytucję „zawarcia z mocy prawa” następnej umowy ubezpieczenia na kolejny dwunastomiesięczny okres.

W art. 47 ust. 2 wprowadzono możliwość, w przypadku zmiany w posiadaniu gospodarstwa rolnego już po zawarciu umowy ubezpieczenia OC, wypowiedzenia, w terminie 30-dniowym, dotychczasowej umowy przez osobę obejmującą gospodarstwo w posiadanie.

Przez unormowanie zawarte w art. 50 ust. 2 objęto ubezpieczeniem OC rolników szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdów wolnobieżnych będących maszynami rolniczymi. W razie wyrządzenia szkód przez określone w tym przepisie pojazdy wolnobieżne będące w posiadaniu rolników – szkody te będą pokrywane z ubezpieczenia OC rolników, nie zaś z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, co wynika z

faktu, iż nie należy na rolników nakładać dodatkowych obciążeń, zwłaszcza jeżeli z dotychczasowej praktyki wynika, iż szkody takie są likwidowane z ubezpieczenia OC rolników.

Ponadto analogicznie jak w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, unormowano kwestię początku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń (art. 54).

W art. 56 określono przypadki, w których rolnikowi będzie przysługiwał zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia.

W rozdziale 4, *UBEZPIECZENIE BUDYNKÓW ROLNICZYCH*, przez unormowanie zawarte w art. 62 ust. 1 wprowadzono, podobnie jak w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i OC rolników, instytucję „zawarcia z mocy prawa” następnej umowy ubezpieczenia na kolejny dwunastomiesięczny okres.

W art. 63 ust. 1 wprowadzono możliwość, w przypadku zmiany w posiadaniu gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodzi budynki, już po zawarciu umowy ubezpieczenia, wypowiedzenia, w terminie 30 dni, dotychczasowej umowy przez osobę obejmującą gospodarstwo w posiadanie.

W art. 67 ust. 1, w celu wyeliminowania istniejących obecnie wątpliwości, enumeratywnie wymieniono wszystkie zdarzenia losowe, na skutek których mogą powstać szkody w budynkach rolniczych.

Ponadto rozszerzono katalog zdarzeń losowych o nowe zdarzenia - opady śniegu, deszcz nawalny i podtopienie. Nadmierne opady śniegu i deszcz nawalny są zdarzeniami losowymi powodującymi niekiedy znaczne szkody w budynkach rolniczych przy jednoczesnym, obecnie, braku odpowiedzialności gwarancyjnej zakładu ubezpieczeń za takie szkody. Z uwagi na fakt, że spływu wód po zboczach nie można zakwalifikować jako powodzi, zmieniono definicję tej ostatniej oraz dodano jako zdarzenie losowe podtopienie.

Jednocześnie także dodano przepis o ustalaniu szkód w oparciu o informacje uzyskane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. IMiGW jest jedyną jednostką posiadającą w Polsce rozległą i jednorodną sieć obserwacyjno-pomiarową. Pomiary i obserwacje wykonywane są zaś przez Instytut według metodyki i norm Światowej Organizacji Meteorologicznej, a sieć posterunków jest odpowiednio wyposażona i nadzorowana według ustalonych standardów.

Przez unormowanie zawarte w art. 68 ust. 2 zobowiązano zakład ubezpieczeń do aktualizacji, w odstępach rocznych, cenników, w oparciu o które jest ustalana wysokość poniesionej szkody.

Ponadto analogicznie jak w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i OC rolników, uregulowano kwestię początku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń (art. 74).

W rozdziale 5, *REPREZENTANT DO SPRAW ROSZCZEŃ*, określono wymagania, jakie powinien spełniać dany podmiot, aby móc wykonywać obowiązki reprezentanta, a także unormowano szczegółowo jego zadania.

W art. 79 nałożono na zakłady ubezpieczeń, wynikający z art. 5 ust. 2 Czwartej dyrektywy „komunikacyjnej”, obowiązek zawiadomienia centrów informacyjnych każdego z państw UE o ustanowionych reprezentantach do spraw roszczeń.

W art. 83, stosownie do art. 4 ust. 4 dyrektywy, wprowadzono obowiązkowy 3-miesięczny termin dla zakładu ubezpieczeń lub jego reprezentanta do udzielenia odpowiedzi na zgłoszone przez poszkodowanego (uprawnionego) żądanie wraz z uzasadnieniem wypłaty odszkodowania lub poinformowania poszkodowanego o odmowie zaspokojenia jego roszczenia. Niedotrzymanie tego terminu skutkuje zastosowaniem przez organ nadzoru wobec określonego zakładu ubezpieczeń środków nadzorczych przewidzianych w ustawie o działalności ubezpieczeniowej

W rozdziale 6, *KONTROLA SPEŁNIENIA OBOWIĄZKU ZAWARCIA UMOWY OBOWIĄZKOWEGO UBEZPIECZENIA OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH, OC ROLNIKÓW I BUDYNKÓW ROLNICZYCH ORAZ OPŁATY ZA NIESPEŁNIENIE TEGO OBOWIĄZKU*, określono organy obowiązane i uprawnione do przeprowadzania kontroli zawarcia umowy tych trzech rodzajów ubezpieczeń obowiązkowych oraz uregulowano kwestie dotyczące opłaty za niespełnienie tego obowiązku.

W art. 88 wprowadzono istotne *novum* w stosunku do istniejących do tej pory rozwiązań w zakresie ustalania wysokości opłaty karnej za niespełnienie ustawowego obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Nowość ta polega zarówno na określeniu wysokości opłaty jako równowartości w złotych sumy wyrażonej w euro, co jest podyktowane znacznymi trudnościami proceduralnymi istniejącymi w aktualnych rozwiązaniach, jak i na gradacji opłaty w zależności od okresu czasu pozostawania podmiotu obowiązanego do zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC komunikacyjnego w sprzeczności z ustawą. Uzasadnione to jest tym, iż nie należy nakładać takich samych sankcji na podmioty, które wskutek przypadku lub sytuacji losowej nie zawarły odpowiedniej umowy

w terminie oraz na podmioty, które celowo uchylają się od obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego.

W art. 89 ust. 4 uprawniono urzędy celne do pobierania opłaty od posiadaczy pojazdów mechanicznych wyjeżdżających z Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nie dopełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC.

Art. 90 określa tryb postępowania w zakresie dochodzenia opłaty za brak zawartej umowy ubezpieczenia. Opłata ta staje się wymagalna, jeżeli podmiot zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia nie udokumentował faktu zawarcia takiej umowy lub jeżeli nie wniósł, zgodnie z art. 10 ust. 2, powództwa o ustalenie nieistnienia w ogóle takiego obowiązku. W art. 91 ust. 3 określono organ, do którego służy odwołanie od postanowień wydawanych w toku postępowania egzekucyjnego, zaś w art. 92 ust. 2 wskazano przyczyny przerwania biegu przedawnienia należności z tytułu tych opłat. Jednocześnie w art. 92 ust. 1 określono okres przedawnienia należności z tytułu opłaty w taki sposób, aby wykluczyć wątpliwości związane z niemożnością jednoznacznego ustalenia daty dokonania kontroli.

W art. 95 wyłączono z obowiązku poddania się kontroli zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego posiadaczy i kierujących pojazdami zarejestrowanymi w państwach, których Biura Narodowe są sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego. Jest to zgodne z regulacją zawartą w art. 2 ust. 1 Pierwszej dyrektywy „komunikacyjnej”. Jednocześnie wyłączeniem objęto posiadaczy pojazdów, którzy korzystają z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.

W rozdziale 7, *UBEZPIECZENIOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY*, wprowadzono, w stosunku do istniejącego obecnie stanu prawnego, istotne zmiany dotyczące statusu oraz zadań UFG.

W art. 98 ust. 2 pkt 1 rozszerzono zadania Funduszu o zaspokajanie, w przypadku upadłości zakładu ubezpieczeń, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń, umorzenia postępowania upadłościowego lub zarządzenia likwidacji przymusowej, roszczeń osób uprawnionych z umów nie tylko dwóch ubezpieczeń obowiązkowych (OC komunikacyjne i OC rolników) oraz, w ograniczonym zakresie, ubezpieczeń na życie, ale również z umów obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych. Uzasadnieniem dla wprowadzenia takiego rozwiązania jest unormowanie tego obowiązkowego ubezpieczenia jako powszechnego i wymienienie go *expressis verbis* jako takiego w projekcie ustawy.

W projekcie ustawy umożliwiono Funduszowi (art. 99), na wzór Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wykonywanie funkcji pomocowej. Fundusz mógłby udzielać zwrotnej pomocy finansowej zakładowi ubezpieczeń przejmującemu portfel ubezpieczeń obowiązkowych (OC komunikacyjnego i OC rolników) w przypadku powstania zagrożenia niewypłacalności zakładu ubezpieczeń. Pomoc finansowa miałaby charakter pożyczki zwrotnej, której wysokość nie przekraczałaby wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wynikających z przejmowanego portfela ubezpieczeń. Pomoc ta, udzielana na warunkach korzystniejszych od ogólnie stosowanych przez banki, mogłaby zostać przeznaczona przez zakład ubezpieczeń tylko na zaspokojenie interesów uprawnionych z umów ubezpieczeń przejmowanego portfela.

Warunkiem udzielenia pomocy finansowej byłoby uznanie przez Fundusz wniosku zakładu ubezpieczeń mającego przejąć portfel, który to wniosek powinien zawierać sprawozdanie finansowe (zaopiniowane przez biegłego rewidenta) oraz pozytywną opinię organu nadzoru. Funduszowi przysługiwałyby także uprawnienia kontrolne nad prawidłowością wykorzystania udzielonej pomocy.

Środki finansowe na cel „pomocowy” byłyby tworzone z obowiązkowych wpłat zakładów ubezpieczeń wykonujących działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń OC komunikacyjnego i OC rolników.

W projekcie wprowadzono również uregulowania dotyczące utworzenia ośrodka informacji, co wynika z konieczności implementacji postanowień Czwartej dyrektywy „komunikacyjnej”. Funkcję ośrodka informacji ma pełnić Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny co pozwoli na obniżenie kosztów organizacyjnych. Do jego zadań będzie należało gromadzenie i udostępnianie informacji obejmujących dane dotyczące umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jak również dane dotyczące pojazdów mechanicznych zarejestrowanych w danym kraju i pojazdów zwolnionych ustawowo, w kraju rejestracji, od obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC komunikacyjnego. Fundusz, jako ośrodek informacji, będzie gromadził również informacje na temat reprezentantów do spraw roszczeń, ustanowionych przez polskie zakłady ubezpieczeń oraz organu odszkodowawczego, ustanowionego w każdym państwie Unii Europejskiej. W art. 104 ust. 4 zawarto przepis zapewniający odpowiednim służbom możliwość wywiązania się z obowiązków związanych z ochroną form i metod realizowanych zadań, a także zapewniający spójność systemową z odpowiednimi przepisami ustawy o ochronie informacji niejawnych.

W projekcie uprawniono również ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, warunków, sposobu i trybu współdziałania pomiędzy CEPIK-iem a ośrodkiem informacji co pozwoli na sprawny i uregulowany przepływ informacji pomiędzy tymi podmiotami. Niezależnie od tego zapewniono możliwość korzystania przez organ prowadzący CEPIK z danych gromadzonych przez ośrodek informacji w rejestrze oraz obowiązek przekazywania danych zawartych w CEPIK-u do Funduszu.

Do ustawy został przeniesiony (art. 106 ust. 1) przepis art. 51 ust. 3 obecnie obowiązującej ustawy o działalności ubezpieczeniowej, stanowiący, że w przypadku, gdy poszkodowany może zaspokoić swoje roszczenie na podstawie umowy ubezpieczenia dobrowolnego, Fundusz wyrównuje szkodę w części, w której nie może być zaspokojona, przy czym wprowadzono określenie, iż wyrównanie to obejmuje także zwrot utraconych zniżek składki oraz utraconego prawa do zniżki składki w ubezpieczeniu dobrowolnym. Ma to na celu jak najpełniejsze zabezpieczenie interesów ubezpieczonych.

W art. 106 ust. 4 zwolniono Fundusz ze spełnienia świadczeń w przypadku wyrządzenia szkody przez posiadaczy określonych kategorii pojazdów, w przypadku, gdy pojazdy te nie zostały wprowadzone do ruchu. Zwolnienie to wynika z faktu, iż przed wprowadzeniem tych pojazdów do ruchu nie istnieje obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, a więc również nie istnieje podstawa do zaspokajania roszczeń przez UFG w razie wyrządzenia szkody takimi pojazdami.

W art. 107 zniesiono zasadę wzajemności co do zakresu w świadczeniach na rzecz poszkodowanych, nie będących podmiotami polskimi. Jest to zgodne z rozwiązaniami europejskimi, w których nie można wprowadzać w krajowym ustawodawstwie nierówności w traktowaniu obywateli własnego państwa i państw innych.

Świadczenia Funduszu, w przypadku upadłości zakładu ubezpieczeń, oddalenia wniosku o ogłoszenie jego upadłości, umorzenia postępowania upadłościowego lub zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń wynikają z ustawy i mają charakter nadzwyczajny. Proces zaspokajania roszczeń winien zatem zostać możliwie szybko zakończony, a zebrana na ten cel składka zakładów ubezpieczeń, rozliczona.

Zgodnie z ogólną zasadą określoną w art. 817 kodeksu cywilnego przyjęto (art. 109), iż Fundusz jest zobowiązany do spełnienia świadczenia w takim samym terminie, jak termin spełnienia świadczenia przez zakłady ubezpieczeń z tytułu umowy ubezpieczenia (30 dni).

Określone w art. 112-114 zróżnicowane formy zaspokajania przez Fundusz roszczeń osób uprawnionych wynikają ze stosowania innych procedur prawnych przy upadłości zakładu ubezpieczeń i innych w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, umorzenia postępowania upadłościowego czy zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń.

Z uwagi na wykonywanie przez UFG istotnych zadań o charakterze publicznym oraz koniecznością zapewnienia dla organu innego, niż statutowe, możliwości kontrolnych działalności Funduszu, rozszerzono uprawnienia nadzorcze w tym zakresie. W tym celu zawarto przepis (art. 96 ust. 4) o sprawowaniu takiego nadzoru przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, zaś w art. 114 ust. 2 określono stałe członkostwo w Radzie Funduszu przedstawiciela organu nadzoru. W chwili obecnej przedstawiciel organu nadzoru zasiada w Radzie Funduszu jedynie w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń.

W art. 117 ust. 3 został określony obowiązek przekazywania, zatwierdzonego przez Zgromadzenie Członków Funduszu, sprawozdania rocznego ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz organowi nadzoru. Obowiązek przekazywania rocznego sprawozdania temu ministrowi jest uzasadniony faktem określania właśnie przez niego wysokości procentu składki wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz UFG.

W rozdziale 8, *POLSKIE BIURO UBEZPIECZYCIELI KOMUNIKACYJNYCH*, w związku z rozszerzeniem obowiązkowego ubezpieczenia na państwa, których Biura są sygnatariuszami Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego, a nadto uwzględniając dyrektywy Unii o swobodzie świadczenia usług, wprowadzono obowiązkową przynależność do Biura (art. 119).

Projekt ustawy zmienia dotychczasową nazwę Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych na Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Dokumentem, który legł u podstaw funkcjonującego od 1951 roku Systemu Zielonej Karty, i wciąż pozostaje aktualnym, jest tzw. Rekomendacja Genewska nr 5 z 1949 roku przyjęta przez Podkomitet Transportu Drogowego Komitetu Transportu Lądowego Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ. Zgodnie z postanowieniami Rekomendacji skierowanej do rządów, nałożony został obowiązek oficjalnego uznania przez rządy krajów członkowskich utworzonej przez posiadających licencje ubezpieczycieli, organizacji działającej jako: narodowe biuro ubezpieczycieli. Rekomendacja podaje w pkt.1 /a/ opis organizacji, jaka ma być utworzona przez ubezpieczycieli: „w każdym kraju ubezpieczyciele utworzą centralną organizację, zwaną dalej Biurem, uznaną przez rząd tego kraju”.

Aneks nr 2 do Rekomendacji nr 5 przyjęty w listopadzie 2000 roku (dok. TRANS/S.C.12000/10) podaje następujący opis Biura:

„W każdym kraju rząd oficjalnie uznaje organizację utworzoną przez licencjonowanych ubezpieczycieli jako narodowe biuro ubezpieczycieli. Członkami Biura tego kraju mogą być wyłącznie ubezpieczyciele upoważnieni do prowadzenia działalności w zakresie obowiązkowego komunikacyjnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i przez nie być upoważnieni do wydawania certyfikatów, wspomnianych w art. 3 poniżej /zielonych kart – przyp. tłum./ Wszyscy ubezpieczyciele są zobowiązani do członkostwa w Biurze i partycypowania w jego finansowaniu tak, aby Biuro było zdolne do wypełniania swoich zobowiązań finansowych.”

Pierwsza dyrektywa komunikacyjna z 24 kwietnia 1972r. (72/166/EEC) podaje natomiast w art. 1 następującą definicję Biura Narodowego: *„Narodowe biuro ubezpieczycieli oznacza organizację zawodową, która została utworzona zgodnie z Rekomendacją nr 5 przyjętą 25 stycznia 1949 roku przez Podkomitet Transportu Drogowego Komitetu Transportu Lądowego Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ i która skupia razem przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, które w danym państwie mają prawo do prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych”.*

Mając powyższe na uwadze dokonano zmiany nazwy tej instytucji na Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w celu osiągnięcia zgodności z przepisami unijnymi.

Biuro uczyniono jednocześnie organem odpowiedzialnym za skutki wypadków spowodowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pojazdy zarejestrowane w krajach sygnatariuszy Wielostronnego Porozumienia Gwarancyjnego i na terenie tych krajów, przez pojazdy zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej. Stanowi to wprowadzenie do prawa polskiego regulacji zawartych w art. 2 ust. 2 Pierwszej dyrektywy „komunikacyjnej”.

Zgodnie natomiast z art. 2 Trzeciej dyrektywy „komunikacyjnej” wprowadzono w art. 132 ust. 3 zasady ustalania wysokości sum gwarancyjnych w zależności od miejsca zaistnienia zdarzenia, będącego źródłem szkody.

W art. 133 ust. 2 przyjęto rozwiązanie będące spełnieniem wymogów nałożonych w art. 4 Trzeciej dyrektywy „komunikacyjnej”, zmierzającym w kierunku skrócenia drogi ofiary wypadku do otrzymania odszkodowania, mimo problemów z ustaleniem zakładu ubezpieczeń sprawcy.

W projekcie wprowadzono również przepisy dotyczące, określonego w art. 6 Czwartej dyrektywy „komunikacyjnej”, organu odszkodowawczego, którego zadania będzie spełniało

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W przypadku, gdy zakład ubezpieczeń lub jego reprezentant do spraw roszczeń opóźniają się z wypłatą odszkodowania lub nie zajmują w określonym terminie (3 miesiące) stanowiska odnośnie zgłoszonego żądania odszkodowawczego, wówczas Biuro podejmuje czynności w celu ustalenia odpowiedzialności za spowodowanie szkody i wysokości odszkodowania w ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania od poszkodowanego bądź uprawnionego żądania odszkodowawczego. Biuro będzie także musiało wypłacić odszkodowanie w przypadku, gdy zakład ubezpieczeń nie ustanowił reprezentanta do spraw roszczeń w państwie zamieszkania osoby poszkodowanej lub gdy nie jest możliwe zidentyfikowanie pojazdu lub właściwego zakładu ubezpieczeń (art. 6 ust. 1 oraz art. 7 Czwartej dyrektywy).

W art. 129 i 131 wskazano, wynikające z art. 6 ust. 2 i art. 7 Czwartej dyrektywy, prawo regresu Biura do organu odszkodowawczego ustanowionego w odpowiednim państwie członkowskim UE oraz do właściwego funduszu gwarancyjnego.

Na Biuro został także nałożony (art. 126) obowiązek bezzwłocznego poinformowania określonych podmiotów o otrzymaniu żądania odszkodowawczego.

W art. 128 określono, że w przypadku niezadowolającej poszkodowanego lub uprawnionego decyzji Biura jako organu odszkodowawczego, przysługuje mu, wynikające z unormowań dyrektywy, prawo dochodzenia roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Z faktu wprowadzenia do ustawodawstwa polskiego postanowień Czwartej dyrektywy komunikacyjnej nałożono także na Biuro pewne obowiązki (art. 122-124) związane z funkcjonowaniem ośrodka informacji, uzupełniające w stosunku do pełnionych przez Fundusz.

W rozdziale 9, *ZMIANY W PRZEPISACH OBOWIĄZUJĄCYCH*, zostały zawarte zmiany odrębnych ustaw, w których zmieniono bądź dodano upoważnienia ustawowe dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 4 projektu, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną. Przy wydaniu rozporządzeń minister będzie brał w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Ponadto zaproponowane zmiany do ustawy – Prawo o ruchu drogowym zmierzają do zapewnienia źródeł finansowania utworzenia centralnej ewidencji pojazdów i kierowców.

W rozdziale 10, *PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*, zawarto regulacje umożliwiające zachowanie ciągłości funkcjonowania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych.

Projekt ustawy był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych. Uchwalenie ustawy nie spowoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu Państwa. Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny. Przyjęcie ustawy będzie miało natomiast wpływ na finanse zakładów ubezpieczeń z uwagi na konieczność pokrycia przez nie utworzenia rejestru umów obowiązkowego ubezpieczenia OC komunikacyjnego, który to rejestr będzie prowadzony przez ośrodek informacji.

Projekt ustawy był przedmiotem uzgodnień z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej, w którego opinii (pismo z dnia 8 maja 2002 r. sygn. Sekr. Min. DH/1245/2002/DPE-ot) projekt, dostosowując polskie prawo ubezpieczeniowe do dyrektyw unijnych i regulując przede wszystkim kwestie związane z powołaniem reprezentantów do spraw roszczeń oraz stworzenie ośrodka informacji przy UFG, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekt. Min. DH/1390/2002/DPE-ot

Warszawa, 16.05. 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów ustaw:

1. o działalności ubezpieczeniowej (RM-10-91-02),
  2. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (RM-10-92-02),
  3. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (RM-10-93-02),
  4. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (RM-10-94-02),
- z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionymi projektami pakietu ustaw ubezpieczeniowych (RM-10-91-02, RM-10-92-02, RM-10-93-02, RM-10-94-02) uprzejmie informuję, że opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej do projektów ustaw o działalności ubezpieczeniowej, o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych, o pośrednictwie ubezpieczeniowym przekazana została pismem z dnia 8 maja 2002 roku (pismo nr Sekt.Min.DH/1245/2002/DPE-ot). Zmiany wprowadzone do ww. projektów nie zmieniają konkluzji ww. opinii, zgodnie z którą projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag poczynionych w pkt V ww. opinii.

W załączeniu przesyłam kopię ww. opinii.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekt. Min. DH/1245/2002/DPE-01

Warszawa, 8 05. 2002 r.

Pan
Stanisław Jaśkiewicz
Sekretarz Komitetu
Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów ustaw:

1. o działalności ubezpieczeniowej (KRM-10-54-02),
  2. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (KRM-10-55-02),
  - ✓ ③ o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (KRM-10-56-02),
  4. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (KRM-10-57-02),
- oraz autopoprawki z dnia 7 maja 2002 roku, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonymi projektami ustaw oraz autopoprawki z dnia 7 maja 2002 roku (pismo nr KRM-10-54-02, KRM-10-55-02, KRM-10-56-02, KRM-10-57-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Celem przedstawionych projektów pakietów ustaw ubezpieczeniowych jest dostosowanie polskiego prawa ubezpieczeniowego do dyrektyw unijnych. Projekty ustaw wdrażają postanowienia następujących aktów wspólnotowych:

- w zakresie ubezpieczeń obowiązkowych: Dyrektywy Rady 72/166/EWG z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie dostosowania przepisów państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w stosunku do pojazdów mechanicznych, oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności, Drugiej Dyrektywy Rady 84/5/EWG z dnia 30 grudnia 1983 r. w sprawie ujednoczenia przepisów Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych, Dyrektywy Rady 90/232/EWG z dnia 14 maja 1990 r. w sprawie ujednoczenia przepisów Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów samochodowych, Czwartej Dyrektywy 2000/26/WE Parlamentu i Rady z 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustaw Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z używaniem pojazdów mechanicznych i zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG, Dyrektywy Rady 88/357/EWG z dnia 22 czerwca 1988 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie i ustalenia przepisów ułatwiających skuteczną realizację swobody świadczenia usług oraz zmieniająca dyrektywę 73/239/EWG oraz Dyrektywy Rady 90/618/EWG z dnia 8 listopada 1990 zmieniającej w szczególności w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ruchu pojazdów samochodowych, Dyrektywy nr 73/239/EWG i nr 88/357/EWG dotyczące koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych związanych z ubezpieczeniem bezpośrednim poza ubezpieczeniem na życie;
- w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego: Dyrektywy Rady 77/92/EWG z dnia 13 grudnia 1976 r. w sprawie środków mających ułatwić skuteczną realizację swobody zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług w odniesieniu do działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych (grupa ISIC ex 630) oraz, w szczególności, środków przejściowych dotyczących tej działalności;
- w zakresie działalności ubezpieczeniowej: Pierwszej Dyrektywy rady 73/239/EWG z dnia 1973 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, Trzeciej Dyrektywy Rady 92/49/EWG z dnia 18 lipca 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG, Pierwszej Dyrektywy Rady

79/267/EWG z 5 marca 1979 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie bezpośrednich ubezpieczeń na życie, Dyrektywy Rady 90/619/EWG z dnia 8 listopada 1990 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących bezpośrednich ubezpieczeń na życie, określająca przepisy ułatwiające skuteczną realizację swobody świadczenia usług i zmieniająca dyrektywę 79/267/EWG, Dyrektywy Parlamentu i Rady 98/78/WE z 27 października 1998 r. dotyczącej dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń stanowiących część grup ubezpieczeniowych oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/17/EWG z dnia 19 marca 2001 w sprawie reorganizacji i upadłości zakładów ubezpieczeń,

- w zakresie nadzoru ubezpieczeniowego: Trzeciej Dyrektywy Rady 92/49/EWG z dnia 18 lipca 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG, Dyrektywy Parlamentu i Rady 98/78/WE z 27 października 1998 r. dotyczącej dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń stanowiących część grup ubezpieczeniowych oraz Dyrektywy 92/96/EWG z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących bezpośrednich ubezpieczeń na życie oraz zmieniająca dyrektywy 79/267/EWG i 90/619/EWG.

Projekty ustaw należy ocenić jako zgodne z postanowieniami wyżej wymienionych aktów wspólnotowych z uwzględnieniem poniższych uwag.

II. Projekt ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym likwiduje dotychczas istniejący warunek domicyłu (wymóg posiadania miejsca zamieszkania na terytorium państwa prowadzenia działalności) w stosunku do agentów i brokerów. Zgodnie z art. 29 ww. projektu ustawy broker mający miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim UE może wykonywać działalność na terytorium RP, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru w tym państwie. Art. 7 i 9 projektu precyzuje podobne wymagania w stosunku do agentów. Według postanowień dyrektywy Rady 77/92/EWG wymagane jest stworzenie centralnego rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Projektowana ustawa wypełnia ten wymóg w rozdziale 4, gdzie ustanawia zasady prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych

III. Jeśli chodzi o projekt ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym pewne zastrzeżenia może wzbudzać art. 5 ust. 3 pkt 1, który ustanawia wymóg obywatelstwa

polskiego w stosunku do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. Państwa członkowskie mają prawo do ograniczenia lub zamknięcia dostępu w służbach publicznych ze względu na kryterium obywatelstwa. Zgodnie z art. 39(4) Traktatu stanowisko w ramach zatrudnienia w służbie publicznej musi zawierać w swojej treści powierzenie pracownikowi wykonywania władzy w celu ochrony ogólnych interesów państwa lub innych organów publicznych. Istota służby publicznej zakłada ponadto istnienie szczególnego stosunku lojalności między pracownikiem a państwem oraz wzajemności praw i obowiązków, kształtujących podstawy więzi narodowej (orzeczenie w sprawie *Bleis*, sprawa Nr 4/91, Zbiór Orzecznictwa ETS, 1991, str. 5627). Ponadto zgodnie z treścią Obwieszczenia Komisji Nr 88/C 72/02 (Dz. Urz. WE nr C 72/2, 18.03.88), powyższy wyjątek dotyczy specyficznych funkcji państwa bądź związanych z nim organów i funkcjonariuszy, tj. sił zbrojnych, policji lub innych sił odpowiedzialnych za utrzymanie porządku, sędziów, urzędników podatkowych oraz korpusu dyplomatycznego. Ponadto, wyłączenie obejmuje stanowiska w ministerstwach, terenowych organach administracji rządowej, władzach lokalnych, bankach centralnych, w których obowiązki służbowe wiążą się z wykonywaniem władzy państwowej poprzez przygotowywanie aktów prawnych, ich wdrażanie, monitorowanie ich stosowania oraz nadzorowanie urzędów podległych. Biorąc pod uwagę powyższe funkcja Przewodniczącego Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych mieści się w ww. kategoriach.

IV. Projekt ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych reguluje przede wszystkim kwestie związane z powołaniem reprezentantów do spraw roszczeń (art. 81 projektu) oraz stworzenie ośrodka informacji przy Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym. Uregulowania te są zgodne z art. 4 i 5 Czwartej Dyrektywy 2000/26/WE Parlamentu i Rady z 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustaw Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z używaniem pojazdów mechanicznych i zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG.

V. Jeśli chodzi o projekt ustawy o działalności ubezpieczeniowej zawiera on szereg postanowień likwidujących dotychczas istniejące niezgodności. Wprowadza swobodę świadczenia usług ubezpieczeniowych (rozdział 7 projektu) wraz z zasadą jednolitej licencji, zgodnie z którą zakład ubezpieczeń może wykonywać działalność ubezpieczeniową na

terytorium RP jeżeli uzyskał odpowiednie zezwolenie na wykonywanie tej działalności w państwie, w którym ma siedzibę.

Poważne zastrzeżenia budzi postanowienie art. 24 pkt 3 oraz art. 100 pkt 4, gdzie w stosunku do dyrektorów i zastępców krajowych zakładów ubezpieczeniowych oraz głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeniowych zostaje wprowadzony wymóg znajomości języka polskiego. **Przepis ten może powodować pośrednio dyskryminację potencjalnych ubezpieczycieli zagranicznych.** Kwestie językowe w prawie wspólnotowym zostały uregulowane przede wszystkim w art. 3 Rozporządzenia Nr 1612/68/EWG dotyczącego swobody przepływu osób w ramach Wspólnoty. Stanowi on, że ograniczeniem tej swobody nie są wymogi odnoszące się do umiejętności językowych, stosowane ze względu na charakter stanowiska pracy. W tym aspekcie warto odnotowania jest również orzeczenie ETS z 28 listopada 1989 r. w sprawie C-379/87 *Anita Groener p. Minister for education and the City of Dublin Vocational Educational Committee*, w którym stwierdzone zostało, że wymogi językowe powinny mieć charakter proporcjonalny do celu jaki mają osiągnąć. Członkowie zarządu zakładu ubezpieczeń mogą korzystać z tłumaczy i nie będzie to stanowiło zagrożenia dla bezpiecznego zarządzania. Ponadto wspomniany przepis projektu ustawy stanowi przesłankę do odmowy wydania zezwolenia w przypadku jej nie spełnienia (art. 107 projektu). W świetle powyższych uwag należy stwierdzić, iż powyższy przepis może stanowić naruszenie art. 43-49 TWE, gdyż ma charakter dyskryminujący i nie spełnia zasady proporcjonalności.

VI. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projektowane ustawy:

1. o działalności ubezpieczeniowej,
  2. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych,
  3. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych,
  4. o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- oraz autopoprawka z dnia 7 maja 2002 roku, z zastrzeżeniem uwag poczynionych w pkt V, są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
WICZNIKOWSKI STANISŁAW

Stanisław Wiczniowski

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów.

Na podstawie art. 8b ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 75, poz. 471 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2000 r. Nr 39, poz. 439 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 75, poz. 471 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2000 r. Nr 39, poz. 439 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070), zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna adwokatów za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w §1.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w ciągu 30 dni od dnia wpisu na listę adwokatów i nie później niż przed rozpoczęciem wykonywania przez ubezpieczonego czynności, o których mowa w §1.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 15.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego, lub innemu ubezpieczonemu będącemu współnikiem,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po skreśleniu z listy adwokatów, a także po okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania zawodu przez skreśleniem lub zawieszeniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa – Prawo o advokaturze nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem czynności advokackich, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC może zostać zawarta najpóźniej przed rozpoczęciem wykonywania czynności adwokackich, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z tymi czynnościami.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 15.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe świadczenie usług adwokackich i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej notariuszy.

Na podstawie art. 19b ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej notariuszy za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 1 §1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369), zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna notariuszy za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w §1.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej przed dokonaniem pierwszej czynności, o której mowa w §1.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 25.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego.

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa – Prawo o notariacie nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności notariuszy, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem czynności notarialnych, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione.

Umowa ubezpieczenia OC może zostać zawarta najpóźniej przed dokonaniem pierwszej czynności notarialnej, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu działalności zawodowej przez notariusza mogą już zostać wyrządzone szkody związane z wykonywaniem tego zawodu.

Określono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 25.000. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe świadczenie usług notarialnych i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych.

Na podstawie art. art. 22⁸ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 545 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 545 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070), zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna radców prawnych za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w §1.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania zawodu przez radcę prawnego.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 50.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego, lub innemu ubezpieczonemu będącemu współnikiem,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po skreśleniu z listy radców prawnych, a także po okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania zawodu przez skreśleniem lub zawieszeniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o radcach prawnych nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem czynności radców prawnych, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC może zostać zawarta najpóźniej w dniu poprzedzającym wykonywanie zawodu radcy prawnego, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z wykonywaniem zawodu

Określono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład

ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 50.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe świadczenie usług radcowskich i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenie zdrowotne.

Na podstawie art. 35 ust. 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1083, Nr 111, poz. 1193, Nr 113, poz. 1207, Nr 126, poz. 1383 i 1384 i Nr 128, poz. 1407) zarządza się, co następuje:

§1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenie zdrowotne za szkody wyrządzone przy udzielaniu tych świadczeń, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

2. Podmiotem podlegającym ubezpieczeniu OC, zwanym dalej „ubezpieczającym”, jest przyjmujący zamówienie na świadczenia zdrowotne:

- 1) niepubliczny zakład opieki zdrowotnej, w zakresie zadań określonych w statucie tego zakładu,
- 2) osoba wykonująca zawód medyczny w ramach indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 3) osoba legitymująca się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny, która dysponuje lokalem oraz aparaturą i sprzętem medycznym, odpowiadającym wymaganiom przewidzianym dla zakładów opieki zdrowotnej, oraz spełnia warunki określone w przepisach o działalności gospodarczej.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenie zdrowotne za szkody wyrządzone przy udzielaniu tych świadczeń.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na czas trwania umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne.

§4. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, od którego ubezpieczający obowiązany jest, na podstawie umowy o udzielenie zamówienia, do wykonywania zadań publicznego zakładu opieki zdrowotnej w zakresie udzielonego zamówienia.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC w odniesieniu do jednego wypadku, którego skutki objęte są umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złotych:

- 1) 50.000 euro w odniesieniu do ubezpieczających, o których mowa w §1 ust. 2 pkt 1 i 2,
- 2) 15.000 euro w odniesieniu do ubezpieczających, o których mowa §1 ust. 2 pkt 3.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu mienia

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o zakładach opieki zdrowotnej nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenie zdrowotne, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń określone szkody w mieniu (§6 ust. 2).

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia OC jest zawierana na okres trwania umowy o udzielenia zamówienia na świadczenia zdrowotne i może być zawarta najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, od którego ubezpieczający spełnia świadczenia zdrowotne na podstawie tej umowy.

Wysokość minimalnych sum gwarancyjnych jest zróżnicowana ze względu na zróżnicowanie podmiotów obowiązanych do zawarcia umowy ubezpieczenia OC i zróżnicowany zakres ich możliwej odpowiedzialności w związku z różnym zakresem ryzyka wyrządzenia szkody.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia

**w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów
wykonujących doradztwo podatkowe.**

Na podstawie art. 46 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 86) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów wykonujących doradztwo podatkowe za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności doradztwa podatkowego, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna podmiotów wykonujących doradztwo podatkowe za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności doradztwa podatkowego.

2. Podmiotami, do których stosuje się przepisy rozporządzenia, zwanymi dalej „ubezpieczonymi”, są:

- 1) doradcy podatkowi wykonujący we własnym imieniu i na własny rachunek działalność bądź będący współnikami w spółce cywilnej lub jawnej,
- 2) adwokaci, radcowie prawni oraz biegli rewidenci, jeżeli:
  - a) są współnikami w spółce cywilnej bądź jawnej z udziałem doradców podatkowych albo
  - b) zatrudniają doradców podatkowych i nie ubezpieczyli się w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu tych zawodów,
- 3) osoby prawne uprawnione do wykonywania doradztwa podatkowego,
- 4) inne niż wymienione w pkt 1-3 podmioty zatrudniające doradców podatkowych, z wyjątkiem organów samorządu doradców podatkowych.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w dniu rozpoczęcia wykonywania czynności doradztwa podatkowego, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia:

- 1) wpisu na listę doradców podatkowych - dla podmiotów wymienionych w §2 ust. 2 pkt 1,
- 2) zawarcia umowy spółki - dla podmiotów wymienionych w §2 ust. 2 pkt 2 lit. a),

- 3) zatrudnienia doradcy podatkowego - dla podmiotów wymienionych w §2 ust. 2 pkt 2 lit. b) lub pkt 4,
- 4) wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego - dla podmiotów wymienionych w §2 ust. 2 pkt 3.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki objęte są umową ubezpieczenia OC, zależy od wysokości przychodów uzyskanych z tytułu wykonywania czynności doradztwa podatkowego w okresie ostatnich 12 miesięcy przed dniem zawarcia umowy lub przed dniem jej przedłużenia i wynosi:

- 1) 5.000 zł - przy przychodach do 50.000 zł,
- 2) 10.000 zł - przy przychodach wynoszących od 50.001 zł do 100.000 zł,
- 3) 15.000 zł - przy przychodach wynoszących od 100.001 zł do 150.000 zł,
- 4) 20.000 zł - przy przychodach wynoszących od 150.001 zł do 200.000 zł,
- 5) 25.000 zł - przy przychodach wynoszących od 200.001 zł do 250.000 zł,
- 6) 30.000 zł - przy przychodach wynoszących od 250.001 zł do 300.000 zł,
- 7) 35.000 zł - przy przychodach wynoszących powyżej 300.000 zł.

2. W przypadku podjęcia działalności w zakresie doradztwa podatkowego:

- 1) po raz pierwszy - minimalna suma gwarancyjna wynosi 5.000 zł,
- 2) po okresie zawieszenia - minimalna suma gwarancyjna jest równa minimalnej sumie gwarancyjnej przed zawieszeniem wykonywania czynności doradztwa podatkowego.

§6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o doradztwie podatkowym nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów wykonujących doradztwo podatkowe, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Projekt wprowadza ogólną zasadę, że obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia obciąża określone podmioty z dniem rozpoczęcia wykonywania przez nie doradztwa podatkowego oraz określa sytuacje szczególne.

Określono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna została znacznie zróżnicowana i powiązana z wysokością przychodów uzyskiwanych z tytułu wykonywania czynności doradztwa podatkowego w okresie ostatnich 12 miesięcy przed zawarciem lub przedłużeniem umowy ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe świadczenie usług doradztwa podatkowego i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia

w sprawie szczegółowych warunków, sposobu i trybu współdziałania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z organem prowadzącym centralną ewidencję pojazdów.

Na podstawie art. 105 ust. 5 ustawy z dnia ..... 2002 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki, sposób i tryb współdziałania pomiędzy Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym, jako ośrodkiem informacji w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwanej dalej „ustawą”, a organem prowadzącym centralną ewidencję pojazdów utworzoną na podstawie przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym, zwanej dalej „ewidencją”.

§ 2. 1. Organ prowadzący ewidencję przekazuje do Funduszu dane określone w art. 102 ust. 2 pkt 8 ustawy w drodze teletransmisji danych, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia pozyskania tych danych.

2. Dane przekazywane z ewidencji do Funduszu potwierdzane są elektronicznie w sposób nie budzący wątpliwości co do autentyczności użytkownika.

§ 3. Fundusz przekazuje organowi prowadzącemu ewidencję dane określone w art. 102 ust. 2 pkt 1-7 ustawy w drodze teletransmisji danych niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia ich pozyskania.

§ 4. Przekazywanie danych z ewidencji do Funduszu oraz z Funduszu do ewidencji odbywa się nieodpłatnie.

§ 5. Dane uzyskane przez Fundusz z ewidencji mogą być udostępniane wyłącznie podmiotom określonym w ustawie i wyłącznie na zasadach określonych w ustawie.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 roku.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Uzasadnienie

Art. 102 ustawy z dnia ..... 2002 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr ..., poz. ...) nakłada na Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zadanie pełnienia funkcji ośrodka informacji, prowadzącego rejestr umów obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz udostępniającego określonym podmiotom dane zawarte w tym rejestrze. Fundusz, przy prowadzeniu rejestru, ma współpracować z organem prowadzącym centralną ewidencję pojazdów, o której mowa w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

W art. 105 ust. 5 przewidziana jest delegacja dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, warunków i sposobu współdziałania pomiędzy Funduszem a organem prowadzącym centralną ewidencję pojazdów. Niniejsze rozporządzenie stanowi wypełnienie delegacji ustawowej.

W § 2 wskazano zakres informacji przekazywanych przez organ prowadzący ewidencję do UFG oraz termin przekazywania danych. W przepisie tym przewidziano także konieczność potwierdzania uzyskanych przez Fundusz danych w celu uzyskania pewności co do autentyczności użytkownika.

Z uwagi na fakt, iż dane gromadzone w rejestrze prowadzonym przez Fundusz są udostępniane nieodpłatnie, przewidziano również nieodpłatne przekazywanie do Funduszu określonych informacji przez organ prowadzący centralną ewidencję pojazdów.

W § 5 przewidziano, iż dane uzyskane z ewidencji Fundusz wykorzystuje wyłącznie w celu spełniania zadań określonych w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK. Dane te nie mogą być udostępniane innym podmiotom, niż określonym w ww. ustawie.

Rozporządzenie nie spowoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu Państwa. Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia

**w sprawie wysokości procentu składki wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz
Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz terminów uiszczania tej składki**

Na podstawie art. 116 ust. 5 ustawy z dnia ..... 2002 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w dziale II, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia ..... o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą”, w grupach obejmujących:

- 1) obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów,
- 2) obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego

- wnoszą na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego 1,0% przypisanej składki brutto.

§ 2. Zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w dziale II, zgodnie z załącznikiem do ustawy, w grupie obejmującej obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych wnoszą na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego 0,0% przypisanej składki brutto.

§ 3. Wpłaty, o których mowa w §1, zakłady ubezpieczeń wnoszą w terminie 30 dni od upływu kwartału kalendarzowego, w którym zostały zainkasowane.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2001 r. w sprawie wysokości procentu składki zainkasowanej brutto wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz terminów wpłat (Dz. U. Nr 36, poz. 417 oraz z 2002 r. Nr 31, poz. 290).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 116 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących tzw. „powszechnie” ubezpieczenia obowiązkowe (OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolników oraz budynków rolniczych) mają obowiązek wniesienia składki na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 116 ust. 5 ww. ustawy zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości procentu tej składki oraz terminów wpłat. Minister określa wysokość składki na wniosek Funduszu i po zasięgnięciu opinii organu nadzoru.

W związku z faktem, iż Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny spełnia świadczenia z tytułu umów ubezpieczenia budynków rolniczych tylko w ściśle określonych przypadkach – w razie ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń, umorzenia postępowania upadłościowego albo w przypadku zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń, wysokość składki, wnoszona przez zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność w tym zakresie, została ustalona na poziomie 0%. Jeżeli po dniu wejścia w życie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK zostanie ogłoszona upadłość takiego zakładu ubezpieczeń, a więc będzie istniała konieczność zaspokajania przez UFG roszczeń osób uprawnionych z tytułu umów obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych, wówczas składka taka zostanie określona na poziomie, który zagwarantuje płynność finansową Funduszu.

Mając natomiast na uwadze zakres odpowiedzialności Funduszu z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń OC komunikacyjnego i OC rolników, określony w art. 98 ust. 1 ww. ustawy, uregulowano, iż zakłady ubezpieczeń wnoszą na rzecz UFG składkę z tytułu wykonywania działalności w działach obejmujących te dwa rodzaje ubezpieczeń obowiązkowych. Wysokość składki została ustalona w wysokości 1,0% przypisanej składki brutto w tych ubezpieczeniach, co w pełni gwarantuje zachowanie płynności finansowej Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Rozporządzenie nie spowoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu Państwa. Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu składania sprawozdań przez
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny**

Na podstawie art. 117 ust. 4 ustawy z dnia ..... 2002 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb składania sprawozdań z działalności Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, zwanych dalej „sprawozdaniem”.

§ 2. Sprawozdanie obejmuje zagadnienia związane z działalnością statutową i gospodarką finansową oraz charakterystykę i organizację Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „Funduszem”, a w szczególności:

1) rozliczenie dochodów Funduszu w podziale na:

- a) dochody z wpłat zakładów ubezpieczeń wykonujących działalność w zakresie ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia ..... 2002r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwanej dalej „ustawą” – w rozbiciu na grupy ubezpieczeń,
- b) dochody z wpłat w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 ustawy – w rozbiciu na działy ubezpieczeń,
- c) wpływy z opłat za niespełnienie obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy,
- d) wpływy z tytułu roszczeń regresowych,
- e) przychody z lokat środków Funduszu,
- f) pozostałe dochody ze źródeł, o których mowa w art. 116 ust. 2 pkt 6-9 ustawy,

2) rozliczenie kosztów Funduszu w podziale na:

- a) wypłaty odszkodowań i świadczeń, w rozbiciu na ubezpieczenia, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy, w tym wypłaty na rzecz nierezydentów w rozumieniu przepisów prawa dewizowego,
- b) wypłaty odszkodowań i świadczeń w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 ustawy – w rozbiciu na działy ubezpieczeń,
- c) pozostałe koszty,

3) zagadnienia organizacyjne i kadrowe:

- a) władze Funduszu,
- b) struktura organizacyjna Biura Funduszu,
- c) liczba zatrudnionych,

4) analizę stanu finansów Funduszu, w celu określenia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych procentu składki wnoszonej przez członków Funduszu, zgodnie z art. 116 ust. 5 ustawy.

§ 3. 1. Zarząd Funduszu sporządza, w formie pisemnej, na koniec roku obrotowego roczne sprawozdanie w terminie do dnia 15 kwietnia każdego roku obrotowego i niezwłocznie przedstawia do przyjęcia Radzie Funduszu. Sprawozdanie to powinno być każdorazowo podpisane przez wszystkich członków Zarządu Funduszu.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, bada podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, określony w odrębnych przepisach.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, po przyjęciu przez Radę Funduszu, jest przedstawiane, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych celem uzyskania opinii.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, wraz ze sprawozdaniem finansowym i opinią biegłego rewidenta, a także opinią Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, jest zatwierdzane na najbliższym Zgromadzeniu Członków Funduszu.

5. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest przedstawiane, po zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Członków Funduszu, w terminie do 15 lipca każdego roku, ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

§ 4. 1. W razie ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń sprawozdanie jest sporządzane na koniec każdego kwartału.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) wypłaty odszkodowań i świadczeń związanych z upadłościami zakładów ubezpieczeń w rozbiciu na działy ubezpieczeń oraz w rozbiciu na ubezpieczenia, o których mowa w art. 4 pkt 1-3 ustawy,
- 2) zestawienie liczby szkód likwidowanych w związku z upadłościami zakładów ubezpieczeń.

§ 5. Sprawozdanie, o którym mowa w §4 ust. 1, jest przedstawiane, po zatwierdzeniu przez Radę Funduszu, Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i funduszy Emerytalnych, w terminie 60 dni od końca kwartału.

§ 6. Rozporządzenie ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań rocznych sporządzanych za rok 2003 oraz do sprawozdań sporządzanych na koniec każdego kwartału począwszy od 1 stycznia 2003 roku.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania i badania sprawozdania z działalności Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. Nr 26, poz. 287).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

MINISTER FINANSÓW

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 117 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Fundusz jest obowiązany, w ciągu 4 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, sporządzić roczne sprawozdanie, a następnie sprawozdanie to, zatwierdzone przez Zgromadzenie Członków Funduszu, przedstawić ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. Fundusz jest także obowiązany, w przypadku upadłości zakładu ubezpieczeń, do składania organowi nadzoru sprawozdań z działalności na koniec każdego kwartału.

Niniejsze rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej, zawartej w art. 117 ust. 4, na podstawie której minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa szczegółowe zasady sporządzania przedmiotowych sprawozdań.

Rozporządzenie określa elementy składowe sprawozdania z działalności Funduszu, które to sprawozdanie będzie zawierać całokształt zagadnień związanych z prowadzoną przez tę instytucję działalnością statutową i gospodarką finansową oraz charakterystykę i organizację funduszu z uwzględnieniem: rozliczenia dochodów Funduszu, rozliczenia kosztów Funduszu, zagadnień organizacyjnych i kadrowych oraz analizy stanu finansów Funduszu w celu określenia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych procentu składki wnoszonej przez członków UFG.

Roczne sprawozdanie Zarząd Funduszu będzie sporządzał w terminie do 15 kwietnia każdego roku. Termin taki na sporządzenie sprawozdania ma na celu stworzenie możliwości jak najlepszego wywiązania się z nałożonego na Fundusz ustawowego obowiązku.

Z uwagi na planowany termin wejścia w życie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych określono termin wejścia przedmiotowego rozporządzenia w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Rozporządzenie nie pociąga za sobą żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczoznawcy majątkowego.

Na podstawie art. 175 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczoznawcy majątkowego za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem czynności w zakresie szacowania nieruchomości, o których mowa w art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253), oraz wyceny nieruchomości zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna rzeczoznawcy majątkowego za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem czynności w zakresie szacowania nieruchomości, o których mowa w §1, oraz wyceny nieruchomości.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w terminie 30 dni od dnia uzyskania uprawnienia zawodowego w zakresie szacowania nieruchomości, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności w zakresie szacowania nieruchomości, o których mowa w §1.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po pozbawieniu go uprawnień zawodowych, a także w okresie zawieszenia wykonywania uprawnień zawodowych, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania uprawnień zawodowych przed ich pozbawieniem lub zawieszeniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER INFRASTRUKTURY

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o gospodarce nieruchomościami nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczoznawcy majątkowego, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez rzeczoznawcę majątkowego czynności w zakresie szacowania oraz wyceny nieruchomości, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC zwierzana będzie w ciągu 30 dni od dnia uzyskania uprawnienia zawodowego w zakresie szacowania nieruchomości, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności w zakresie szacowania nieruchomości, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z wykonywaniem tych czynności.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe wykonywanie czynności w zakresie szacowania oraz wyceny nieruchomości i nie obciążyć nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami.

Na podstawie art. 181 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem czynności pośrednictwa, o których mowa w art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253), zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna pośrednika w obrocie nieruchomościami za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem przez niego czynności pośrednictwa, o których mowa w §1.

2. W przypadku, gdy pośrednik w obrocie nieruchomościami wykonuje czynności pośrednictwa przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, ubezpieczeniem OC jest objęta również odpowiedzialność cywilna tego pośrednika za szkody, które mogą wyniknąć z działania tych osób.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w terminie 30 dni od dnia uzyskania licencji zawodowej pośrednika w obrocie nieruchomościami, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności pośrednika w obrocie nieruchomościami, o których mowa w §1.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po pozbawieniu go licencji zawodowej, a także w okresie zawieszenia licencji zawodowej, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania pośrednictwa w obrocie nieruchomościami przed pozbawieniem lub zawieszeniem licencji,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER INFRASTRUKTURY

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o gospodarce nieruchomościami nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez pośrednika czynności w zakresie pośredniczenia w obrocie nieruchomościami, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC zawierana będzie w ciągu 30 dni od dnia uzyskania licencji zawodowej pośrednika w obrocie nieruchomościami, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności pośrednika w obrocie nieruchomościami, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z wykonywaniem czynności pośrednictwa.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe wykonywanie czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i nie obciążyć nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości.

Na podstawie art. 186 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem czynności zarządzania, o których mowa w art. 185 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253), zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna zarządcy nieruchomości za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem przez niego czynności zarządzania, o których mowa w §1.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w terminie 30 dni od dnia uzyskania licencji zawodowej zarządcy nieruchomości, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności zarządzania nieruchomością, o których mowa w §1.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po pozbawieniu go licencji zawodowej, a także w okresie zawieszenia licencji zawodowej, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania czynności zarządzania nieruchomością przed pozbawieniem lub zawieszeniem licencji,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER INFRASTRUKTURY

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o gospodarce nieruchomościami nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez zarządcę nieruchomości czynności w zakresie tego zarządzania, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC zwierzana będzie w ciągu 30 dni od dnia uzyskania licencji zawodowej zarządcy nieruchomości, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności zarządzania, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z wykonywaniem tych czynności.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe wykonywanie czynności zarządzania nieruchomością i nie obciążyć nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa.

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 221) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157, Nr 120 poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5 poz. 42), zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna architektów oraz inżynierów budownictwa za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w terminie 30 dni od dnia wpisu na listę członków izb architektów lub inżynierów budownictwa, zwanych dalej „izbami”, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następnych 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 50.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobom fizycznym zatrudnionym przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub wykonującym roboty lub usługi na rzecz ubezpieczonego na podstawie umowy prawa cywilnego, powstałe w związku ze świadczeniem pracy, robót lub usług na rzecz ubezpieczonego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

4) powstałe po skreśleniu ubezpieczonego z listy członków izby, a także w okresie zawieszenia w prawach członka izby, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przed skreśleniem lub zawieszeniem,

5) wynikłe z przekroczenia ustalonych kosztów,

6) powstałe w wyniku nałożenia kar umownych i kar administracyjnych,

7) wyrządzone wskutek naruszenia praw autorskich i patentów,

8) powstałe w wyniku normalnego zużycia lub wadliwej eksploatacji obiektów budowlanych,

9) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

10) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER INFRASTRUKTURY

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez architektów oraz inżynierów budownictwa samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC zawierana będzie w ciągu 30 dni od dnia wpisu na listę członków izby architektów lub inżynierów budownictwa, nie później jednak niż w dniu rozpoczęcia wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z wykonywaniem tych funkcji.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 50.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych przez architektów oraz inżynierów budownictwa i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług podmiotów, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia ..... 2002 r.

**w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej
kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne.**

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne za szkody wyrządzone odbiorcom tych usług, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne za szkody wyrządzone odbiorcom tych usług.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w ciągu 30 dni od dnia wpisu kwalifikowanego podmiotu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, nie później jednak niż na jeden dzień przed rozpoczęciem świadczenia usług certyfikacyjnych przez ten podmiot.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następnych 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 250.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po wykreśleniu kwalifikowanego podmiotu z rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, chyba że szkoda jest następstwem świadczenia usług przed takim skreśleniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o podpisie elektronicznym nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku ze świadczeniem usług certyfikacyjnych, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Zgodnie z brzmieniem ustawy o podpisie elektronicznym kwalifikowanym podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne jest podmiot świadczący usługi certyfikacyjne (przedsiębiorca w rozumieniu ustawy - Prawo działalności gospodarczej), wpisany do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne. Dlatego też postanowiono, że umowę ubezpieczenia OC zawierać się będzie w ciągu 30 dni od dokonania, przez ministra właściwego do spraw gospodarki, wpisu kwalifikowanego podmiotu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, nie później jednak niż na jeden dzień przed rozpoczęciem świadczenia usług certyfikacyjnych przez ten podmiot, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu wykonywania zawodu mogą już zostać wyrządzone szkody z nim związane.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 250.000 euro. Jej wysokość jest wzorowana na doświadczeniach państw Unii Europejskiej w tym zakresie. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowy rozwój nowych podmiotów na rynku i nie obciążyć nadmiernie odbiorców usług certyfikacyjnych, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia ..... 2002 r.

**w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dysponenta
jednostki za szkody wyrządzone przez osoby uprawnione do podejmowania medycznych
działań ratowniczych.**

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 113, poz. 1207 i Nr 154, poz. 1801) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dysponenta jednostki za szkody wyrządzone przez osoby uprawnione do podejmowania medycznych działań ratowniczych przy wykonywaniu tych działań, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna dysponenta jednostki za szkody wyrządzone przez osoby uprawnione do podejmowania medycznych działań ratowniczych przy wykonywaniu tych działań.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu otrzymania decyzji właściwego organu o włączeniu jednostki do systemu.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po dniu wydania przez właściwy organ decyzji o wyłączeniu jednostki z systemu, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania medycznych działań ratunkowych przed wydaniem tej decyzji,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dysponenta jednostki za szkody wyrządzone przez osoby uprawnione do podejmowania medycznych działań ratowniczych, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z medycznymi działaniami ratowniczymi, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC będzie ciążył na dysponencie jednostki, którym, stosownie do art. 3 pkt 13 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, może być samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, w szczególności pogotowie ratunkowe, lub podmiot, który utworzył jednostkę i zgłasza ją do systemu.

W projekcie określono, iż dysponent jednostki jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia najpóźniej w dniu otrzymania decyzji właściwego organu o włączeniu do systemu jednostki uprawnionej do podejmowania medycznych działań ratowniczych, gdyż praktycznie od tego momentu mogą zostać wyrządzone szkody przez te jednostki, działające już w ramach systemu..

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe funkcjonowanie jednostek w ramach systemu, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych.

Na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1298 i Nr 123, poz. 1353) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych za szkody wyrządzone uczestnikom imprez masowych, na które wstęp jest odpłatny, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) impreza masowa przeprowadzana na otwartej przestrzeni - impreza masowa przeprowadzana na stadionie, w innym obiekcie nie będącym budynkiem albo na terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej,
- 2) impreza masowa przeprowadzana w obiekcie zamkniętym - impreza masowa przeprowadzana w hali sportowej albo w innym budynku umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej

§3. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna organizatorów imprez masowych za szkody wyrządzone uczestnikom imprez masowych, na które wstęp jest odpłatny.

§4. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej, na którą wstęp jest odpłatny.

§5. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres trwania imprezy masowej lub na okres 12 miesięcy w przypadku imprez masowych organizowanych przez tego samego organizatora w tym samym obiekcie w okresie 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, w odniesieniu do umowy ubezpieczenia OC zawartej na okres 12 miesięcy, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następnych 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości

określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§6. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC w odniesieniu do imprezy sportowej wynosi:

- 1) dla imprezy masowej przeprowadzanej na otwartej przestrzeni, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 1000 i nie więcej niż 2000 miejsc – 120.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 2000 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 6.000 zł,
- 2) dla imprezy masowej przeprowadzanej w obiekcie zamkniętym, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 300 i nie więcej niż 500 miejsc – 25.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 500 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 5.000 zł,
- 3) dla imprezy masowej o podwyższonym ryzyku, będącej imprezą masową przeprowadzaną na otwartej przestrzeni, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 300 i nie więcej niż 2000 miejsc – 140.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 2000 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 7.000 zł,
- 4) dla imprezy masowej o podwyższonym ryzyku, będącej imprezą masową przeprowadzaną w obiekcie zamkniętym, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 200 i nie więcej niż 500 miejsc – 32.500 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 500 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 6.500 zł.

§7. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC w odniesieniu do imprezy artystycznej albo rozrywkowej wynosi:

- 1) dla imprezy masowej przeprowadzanej na otwartej przestrzeni, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 1000 i nie więcej niż 2000 miejsc – 90.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 2000 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 4.500 zł,
- 2) dla imprezy masowej przeprowadzanej w obiekcie zamkniętym, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 300 i nie więcej niż 500 miejsc – 20.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 500 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 4.000 zł,
- 3) dla imprezy masowej o podwyższonym ryzyku, będącej imprezą masową przeprowadzaną na otwartej przestrzeni, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 300 i nie więcej niż 2000 miejsc – 110.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 2000 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 5.500 zł,
- 4) dla imprezy masowej o podwyższonym ryzyku, będącej imprezą masową przeprowadzaną w obiekcie zamkniętym, jeżeli liczba miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 200 i nie więcej niż 500 miejsc – 25.000 zł. W przypadku wzrostu liczby miejsc o każde kolejne 100 ponad 500 miejsc minimalna suma gwarancyjna wzrasta każdorazowo o 5.000 zł.

§8. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

4) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ
I SPORTU

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z organizacją imprez masowych, na które wstęp jest odpłatny, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§8 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Określono termin powstania obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najpóźniej jako dzień złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej, gdyż zgodnie z przepisami ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, polisę tego ubezpieczenia należy dołączyć do składanego wniosku.

W projekcie ustalono okres na jaki zawiera się umowę ubezpieczenia różnicując ten okres w zależności od tego, czy impreza masowa ma charakter jednorazowy, czy też planowane jest przez tego samego organizatora w tym samym obiekcie przeprowadzenie ich większej ilości w okresie 12 miesięcy.

Umowa ubezpieczenia zawierana na okres 12 miesięcy będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Określając wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia OC organizatorów imprez masowych dokonano rozdzielenia, stosownie do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, na poszczególne rodzaje i kategorie imprez masowych. Zastosowano trzy linie podziału:

- 1) na imprezy masowe i imprezy masowe o podwyższonym ryzyku,
- 2) na imprezy masowe na otwartej przestrzeni i w zamkniętym obiekcie,
- 3) na imprezy sportowe oraz artystyczne i rozrywkowe.

Wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej, mającej w założeniu stanowić gwarancję zabezpieczenia wszystkich roszczeń osób poszkodowanych, została określona dla poszczególnych rodzajów imprez masowych w oparciu o dotychczasową praktykę zakładów ubezpieczeń i stosowane przez nie sumy gwarancyjne w ubezpieczeniu OC organizatorów imprez masowych. Co do zasady określono wyższą minimalną sumę gwarancyjną w odniesieniu do imprez masowych o podwyższonym ryzyku, co uzasadnione jest możliwością wyrządzenia potencjalnie większych szkód na tego rodzaju imprezach. Ze względu na charakter imprez masowych określono wyższą minimalną sumę gwarancyjną w stosunku do imprez na otwartej przestrzeni, niż do takich imprez w obiekcie zamkniętym. Z tego samego

względu wyższa jest minimalna suma gwarancyjna w odniesieniu do imprez sportowych niż w imprezach artystycznych i rozrywkowych, które, z uwagi na podobną specyfikę, zostały zrównane.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych.

Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności detektywa, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych za szkody wyrządzone podczas wykonywania czynności detektywa.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w terminie 6 miesięcy od daty wydania przez właściwy organ zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych, nie później jednak niż na jeden dzień przed rozpoczęciem wykonywania działalności gospodarczej w tym zakresie.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia wynosi równowartość w złotych 15.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po cofnięciu zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania czynności detektywa przed cofnięciem zezwolenia,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o usługach detektywistycznych nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem czynności detektywistycznych, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Zgodnie z brzmieniem art. 22 ustawy o usługach detektywistycznych przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych, jest obowiązany podjąć tę działalność w terminie 6 miesięcy od daty wydania zezwolenia. Dlatego też określono, że umowę ubezpieczenia musi on zawrzeć w tym terminie (6 miesięcy), nie później jednak niż na jeden dzień przed rozpoczęciem wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 15.000 euro. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe funkcjonowanie na rynku przedsiębiorców wykonujących usługi detektywistyczne i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia ..... 2002 r.

**w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów
uprawnionych do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg
rachunkowych.**

Na podstawie art. 80a ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107, poz. 669 i Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 703, Nr 94, poz. 1037 i Nr 113, poz. 1186, z 2001 r. Nr 102, poz. 1117 i Nr 111 poz. 1195 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. 1. Podmiotami podlegającymi ubezpieczeniu OC są uprawnione do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych:

- 1) osoby fizyczne posiadające świadectwo stwierdzające kwalifikacje niezbędne do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- 2) osoby prawne i niemające osobowości prawnej spółki prawa handlowego, działające we własnym imieniu i na własny rachunek, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 3) spółki cywilne, w których wszyscy wspólnicy są uprawnieni do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

2. Osoby prawne i niemające osobowości prawnej spółki prawa handlowego, wykonujące działalność usługową w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, powierzają wykonywanie czynności związanych z tą działalnością zatrudnionym przez nie osobom fizycznym uprawnionym do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

§3. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością.

§4. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się w terminie 30 dni od dnia uzyskania świadectwa stwierdzającego kwalifikacje niezbędne do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, nie później jednak niż na jeden dzień przed rozpoczęciem podjęcia działalności usługowej w tym zakresie.

§5. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§6. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§7. 1. Umowa ubezpieczenia nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po utracie uprawnień do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania działalności przed utratą tych uprawnień,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o rachunkowości nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z prowadzeniem ksiąg rachunkowych przez podmioty do tego uprawnione, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§7 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC będzie zawierana w terminie 30 dni od dnia uzyskania przez podmiot świadectwa stwierdzającego kwalifikacje niezbędne do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, nie później jednak niż na jeden dzień przed rozpoczęciem wykonywania działalności usługowej w tym zakresie, z uwagi na fakt, że po jej rozpoczęciu mogą już zostać wyrządzone szkody z nią związane.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić możliwość prawidłowego wykonywania działalności związanej z prowadzeniem ksiąg rachunkowych i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych za szkody, które mogą wyniknąć w związku z prowadzoną działalnością, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych za szkody, które mogą wyniknąć w związku z prowadzoną działalnością.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po skreśleniu z listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania zawodu przed takim skreśleniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z badaniem sprawozdań finansowych przez podmioty do tego uprawnione, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC może zostać zawarta najpóźniej w dniu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu wykonywania zawodu mogą już zostać wyrządzone szkody z nim związane.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład

ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić możliwość prawidłowego wykonywania działalności przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych i nie obciążać nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

P r o j e k t

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych.

Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 48, poz. 554 oraz z 2001 r. Nr 41, poz. 465, Nr 98, poz. 1069 i 1070 i Nr 130, poz. 1452) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z ich działalnością egzekucyjną, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna komorników sądowych za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z ich działalnością egzekucyjną.

2. W przypadku, gdy komornik zatrudnia pracowników, ubezpieczeniem OC jest objęta również odpowiedzialność cywilna komornika za szkody, które mogą zostać wyrządzone działaniem jego pracowników w związku z postępowaniem egzekucyjnym.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu rozpoczęcia wykonywania czynności egzekucyjnych.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następujących 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych ..... euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej w rozumieniu Kodeksu karnego, lub pracownikowi, o którym mowa w §2 ust. 2,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po odwołaniu komornika, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania działalności egzekucyjnej przed odwołaniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o komornikach sądowych i egzekucji nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez komornika działalności egzekucyjnej, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC może zostać zawarta najpóźniej w dniu rozpoczęcia przez komornika wykonywania czynności egzekucyjnych, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu tej działalności mogą już zostać wyrządzone szkody związane z tymi czynnościami.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie ..... euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe wykonywanie czynności egzekucyjnych i nie obciążyć nadmiernie podmiotów, na rzecz których egzekucja jest prowadzona, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczników patentowych.

Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 49, poz. 509) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzeczników patentowych za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§2. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna rzeczników patentowych za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej.

§3. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania zawodu przez rzecznika patentowego w kancelarii patentowej lub na podstawie umowy cywilnoprawnej.

§4. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres 12 miesięcy.

2. Jeżeli ubezpieczony, nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa ubezpieczenia OC została zawarta, nie powiadomi pisemnie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, przyjmuje się, że została zawarta kolejna umowa ubezpieczenia OC na okres następnych 12 miesięcy.

3. Pomimo braku pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia OC nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia OC składka, a jeżeli składka była płacona w ratach - którejkolwiek raty składki.

§5. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 50.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w danym roku.

§6. 1. Umowa ubezpieczenia OC nie może zawierać postanowień wyłączających odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w zakresie szerszym niż określony w ust. 2.

2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub w stanie nietrzeźwym albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobie najbliższej, w rozumieniu Kodeksu karnego, lub współnikowi rzecznika patentowego,

3) wyrządzone przez ubezpieczonego po skreśleniu z listy rzeczników patentowych, a także po okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania zawodu przez skreśleniem lub zawieszeniem,

4) powstałe w następstwie działania siły wyższej,

5) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Zmieniana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawa o rzecznikach patentowych nakłada obowiązek określenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rzecznika patentowego, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie OC powinno obejmować wszelkie szkody powstałe w związku z wykonywaniem czynności rzecznika patentowego, ale z zakresu tego ubezpieczenia uzasadnionym jest wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§6 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Umowa ubezpieczenia OC może zostać zawarta najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień wykonywania zawodu przez rzecznika patentowego, z uwagi na fakt, że po rozpoczęciu wykonywania zawodu mogą już zostać wyrządzone szkody z nim związane.

Ustalono okres na jaki zawiera się umowę oraz czas trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Umowa ubezpieczenia zawierana będzie na okres 12 miesięcy i będzie ulegać przedłużeniu na okres kolejnych 12 miesięcy, chyba że ubezpieczony podmiot nie później niż na 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta powiadomi zakład ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu. Rozwiązanie takie gwarantuje ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.

Pomimo braku powiadomienia przedłużenie umowy ubezpieczenia nie nastąpi, jeżeli ubezpieczony podmiot nie zapłaci określonej w umowie składki ubezpieczeniowej, a jeżeli składka ta była płacona w ratach – którejkolwiek raty składki.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia wynosić będzie 50.000 euro. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być jednocześnie „wyważona”, tak aby z jednej strony zapewnić prawidłowe świadczenie usług przez rzeczownika patentowego i nie obciążyć nadmiernie odbiorców tych usług, z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.